



Xəbər
Əfv
müzakirələrində
son
nöqtə
yazısı səh.3-də

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 22 dekabr 2017-ci il Cümə № 269 (6882) Qiyməti 60 qəpik

Gündəm

Prezident İlham Əliyevdən mühüm bəyanatlar



Bakıdakı beynəlxalq konfransda çıxış edən dövlət başçısı Azərbaycanın gələcək inkişafı və Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli ilə bağlı qətiyyətli mövqə bildirdi

yazısı səh.5-də

Avropadan ölkəmizə qarşı növbəti təzyiqlə dalgasına sərt reaksiyalar

yazısı səh.4-də

17 oktyabr 2018-ci il: prezident seçkisinin günü bəlli oldu

yazısı səh.3-də

Qarabağsız daha bir il - 2018-dən nə gözləyək?

yazısı səh.9-də

Ölümə tələsənlər-piyada məsuliyyətsizliyinin acı statistikası

yazısı səh.10-də

Trampın Qüds hədəsi-Bakıya pay düşürmü?

yazısı səh.3-də

Bayramı evdə keçirənlər 150-200 manat xərcdəyəcək

yazısı səh.6-də

Zərifin Bakıda zəif "səsi"

yazısı səh.11-də

Bitkoinin gələcəyi ilə bağlı iki ssenari

yazısı səh.12-də

Şamaxıda qəbiristanlıqda rüsvayçılıq

yazısı səh.2-də

Rza Zərrab yolun sonuna gəldi

yazısı səh.13-də

İŞGALÇININ LƏLƏTƏPƏ XİFFƏTİ, MÜHARİBƏ XOFU - İRƏVAN HƏM QORXUR, HƏM DƏ...

Sərkisyan rejimi hələ də aprel məğlubiyyətinin acısını yaşayır; erməni generaldan çəşqin bəyanat: "Lələtəpəni istənilən an geri ala bilərik, ancaq..."; rusiyalı analitiklər: "2018-ci il seçkiləri Qarabağ ziddiyyətlərini kəskinləşdirə bilər"



musavat.com
Toğrul İsmayıl

yazısı səh.8-də

Bakı Dəmir Yolu Vağzalında "bomba" həyəcanı - niyə indi?

Binanın ikinci mərtəbəsində yerləşən restoranların birinə bomba qoyulması xəbərdarlığı dəmiryolunun işini 5 saat pozdu; Azərbaycandakı sabitlik kimlərin yuxusunu qaçırır?

yazısı səh.5-də



Fədayə Laçın həbsdə qaldı-azadlığı üçün müraciət edənlər danışdı

yazısı səh.6-də



Sergey Narişkin

Rusiyadan postsovet ölkələrində hakimiyyət dəyişikliyi xəbərdarlığı

yazısı səh.9-də



Hacı Qalib Salahzadə: "315-ci maddə bizim ailəyə düşür"

yazısı səh.7-də



Yevda Abramov

Əməliyyat olunan deputatdan xəbər var

Vahid Əhmədov: "Hazırda müalicə olunur, əhval-ruhiyyəsi də yaxşıdır"

53 sayılı Quba-Qusar seçki dairəsinin deputatı Yevda Abramov İsraildə müalicəsini davam etdirir. Bu barədə deputat Vahid Əhmədov "Yeni Müsavat"a açıqlaması zamanı bildirdi.

Qeyd edək ki, səhətdə ciddi problem yaranan Y. Abramov dekabrın 7-də onkoloji xəstəliklə əlaqədar Milli Onkologiya Mərkəzinə yerləşdirilərək cərrahi əməliyyat olunub. Daha sonra isə o, dövlət hesabına İsraildəki xəstəxanalardan birinə yerləşdirilib. Yayılan məlumata görə, deputat orada növbəti dəfə əməliyyat olunacaq və müalicə alacaq.

Deputat Vahid Əhmədov "Yeni Müsavat"a bildirdi ki, vaxtaşırı həmkarı ilə əlaqə saxlayır: "Yevda müəllimlə elə dünən də danışdım. Durumu normaldır. Səhətdə ciddi problem yoxdur. Hazırda müalicə olunur, əhval-ruhiyyəsi də yaxşıdır. Mən, ümumiyyətlə, Yevda müəllimlə iki gündən bir əlaqə saxlayıram".

V. Əhmədov qeyd etdi ki, həmkarının İsrailə aparılması həm də İsraildə yaşayan doğmalarının məsləhəti ilə olub: "Burada respublikamızın baş onkoloqu Azad Kərimov onu əməliyyat eləmişdi. Əməliyyatdan da normal çıxdı. Həkimlər də əməliyyatın uğurlu nəticələndiyini bildirdilər. Lakin sonradan məsləhət oldu ki, İsraildə də müayinə olunsun".

Deputat Yevda Abramova Allahdan şəfa arzulayıraq!

□ ELSAD,
"Yeni Müsavat"

"Azərbaycanda sünni və şiələr birlikdə namaz qılırlar"

"Azərbaycanda sünni və şiələr birlikdə namaz qılırlar". APA-nın xəbərinə görə, bunu Bakıda "2017 - İslam Həmrəyliyi İli: Dinlər və mədəniyyətlərarası dialoq" mövzusunda keçirilən beynəlxalq konfransda ABŞ-dakı Simon Vizental Mərkəzinin rəhbərinin müavini, ravvin Abraham Kuper deyib.

Amerikalı ravvin bildirib ki, Azərbaycandakı sünni və şiələrin bir-birlərinə qarşılıqlı hörmətləri mövcuddur, Azərbaycanda bütün dini konfessiyaların nümayəndələri sülh və dostluq şəraitində yaşayırlar.

A. Kuper qeyd edib ki, terrorizmə qarşı mübarizə daha da gücləndirilməlidir.

Mədəniyyətlər və dinlərarası dialoqun doğru yol olduğunu bildiren Bolqarıstanın baş müftisi Mustafa Haçi isə deyib ki, İslam dünyası hazırda özünün çətin dövrünü yaşayır.

O, belə konfransların keçirilməsinin Qərbi dünyasına İslamın gerçək ruhunu anlatmaq üçün müstəsna əhəmiyyət daşıdığını qeyd edib.

Qüds Baş müftisinin müavini Bakıdan bütün müsəlmanlara çağırış edib

"İslam aləmində baş verən son hadisələr, xüsusilə Qüds məsələsi tək müsəlman dünyasının yox, bütün bəşəriyyətin problemdir". APA-nın məlumatına görə, bu sözləri Bakıda "2017 - İslam Həmrəyliyi İli: Dinlər və mədəniyyətlərarası dialoq" mövzusunda keçirilən beynəlxalq konfransda Fələstin və Qüds Baş müftisinin müavini İbrahim Xəlil Məhəmməd Avadallah deyib.

O, müsəlman dünyasını ABŞ-a birlikdə ciddi təzyiq etməyə çağırıb: "Biz müsəlmanlar qanunun, haqqın tərəfdarıyıq. Amma bu gün ABŞ rəhbəri Trump bəzə qarşı ən haqsız qərar verib. Qüds müsəlmanlardan zorla qoparmaq istəyir. Biz bu sevinci ona yaşatmayacağıq. Heç kimin ixtiyarı yoxdur ki, başqasının haqqını alsın. O cümlədən də ABŞ-ın belə bir haqqı yoxdur".

Baş müftinin müavini bildirib ki, bölgə müsəlmanları bütün dinlərdən olan ibadətqahlara ehtiramla yanaşır: "Amma bu gün bu qərarla istəyirlər ki, siyasi oyun oynayıb, bunu pozsunlar. Heç kim bu oyunu göz ardına almamalıdır".

Qəzet, jurnal və kitab əldə etməyin ən rahat yolu!
Siz sifariş edirsiniz, biz istədiyiniz ünvana çatdırırıq!

Xaricdə və Azərbaycanda nəşr olunan bütün qəzet və jurnallara abunə olmaq, həmçinin Rusiyada və Azərbaycanda nəşr olunan kitabları daha sərfəli qiymətə və daha qısa vaxt ərzində əldə etmək üçün sadəcə zəng etməyiniz və ya email yazmağınız kifayətdir.

Telefon: (012) 434 93 01, 434 01 33

Paraqvay parlamenti Xocalı soyqırımını tanıyıb

Paraqvay Milli Konqresinin Deputatlar Palatası 1992-ci ildə Azərbaycan Respublikasının Dağlıq Qarabağ regionunun Xocalı şəhərində törədilmiş soyqırımın pislənilməsi və 26-cı ildönümünün anılması münasibətilə həmrəyliyin ifadə edilməsi barədə bəyanat qəbul edib.

APA-nın xəbərinə görə, bəyanatda bildirilir ki, Xocalı qətləmi Ermənistan və Azərbaycan arasındakı münasibətlərin hərbi fəzasının 3 illi ərzində mülki əhəlinin məruz qaldığı ən böyük hücum olub, nəticədə etnik xarakterli səbəblərə görə 63 uşaq, 106 qadın və 70 yaşlı insan olmaqla, 613 azərbaycanlı qətlə yetirilib, 1275 sakin əsir düşüb, onlardan 150 nəfərinin taleyi hələ də məlum deyil. Bundan əlavə, 76-sı uşaq olmaqla, 487 nəfər Xocalı sakini şikəst edilib, 26 uşaq hər iki valideynini və 130 uşaq isə valideynlərindən birini itirib. Bu faktın Azərbaycan Respublikasının müxtəlif qurumları və müstəqil mənbələr tərəfindən tam sənədləşdirildiyi qeyd olunub.

Sənəddə bir sıra dövlətlərin Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən Azərbaycanın mülki əhəlinə qarşı törədilmiş bu soyqırımı və insanlıq əleyhinə ci-



nayəti pislədiyi, Azərbaycan ərazilərinin Ermənistan tərəfindən silahlı işğalının qınanıldığı, həmçinin Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyünə, suverenliyinə və beynəlxalq səviyyədə tanınmış sərhədlərinin toxunulmazlığına hörmət ifadə etdikləri vurğulanıb.

Bəyanatda BMT Təhlükəsizlik Şurası tərəfindən 1993-cü ildə qəbul edilmiş 822, 853, 874 və 884 nömrəli qətnamələr təcavüzün dayandırılmasını, diqqətin qurbanlara yönəldilməsini və Azərbaycan Respublikası ərazilərinin Ermənistan Respublikası tərəfindən işğalı nəticəsində yaranmış münasibətlərin həlli yolu kimi dialoqu təşviq etdiyi bildirilir.

Deputatlar Palatası qeyd olunanları və beynəlxalq humanitar hüququn əsas prinsip və normalarına hörmət edilmədiyini əsas tutaraq, 1992-ci ildə Azərbaycan Respublikasının Dağlıq Qarabağ regionunun Xocalı şəhərində törədilmiş soyqırımı pislədiyini və bu insanlıq əleyhinə cinayətin 26-cı ildönümünün anılması münasibətilə Azərbaycan xalqı ilə öz həmrəyliyinə ifadə etdiyini bəyan edib.

Bakıda beynəlxalq simpozium keçiriləcək

Bakıda "Regionun gələcəyi: geosiyasi çağırışlar, perspektivlər" mövzusunda Beynəlxalq Simpozium keçiriləcək. Musavat.com xəbər verir ki, 23 dekabr saat 10:00-da «Excelsior» hotelində keçirilməsi planlaşdırılan simpoziumun təşkilatçısı Yeni Çağ Media Qrupu, təşkilatı dəstəkləyiciləri isə "Azərbaycan-Türkiyə Evi" və Azərbaycan-Türkiyə İş Adamları Birliyiidir.

Yeni Çağ Media Qrupunun rəhbəri Aqil Ələsgər tədbirlə bağlı musavat.com-a bildirib ki, simpoziumda Azərbaycan, Rusiya, Türkiyə, Qazaxıstan, Gürcüstan, Şimali Kipr analitikləri iştirak edərək, bölgənin gələcəyini həm siyasi, həm də iqtisadi yöndən təhlil edəcəklər: "Analitiklər həm də regionda informasiya yönümlü, vətəndaş cəmiyyətinin bu məsələdəki rolunu birlikdə müzakirə edəcəklər. Yeni ümumilikdə əsasən regionda siyasi, iqtisadi və media əlaqələri müzakirə olunacaq. Tədbirdə Türkiyədən Ülke TV-nin baş redaktoru Həsən Öztürk, Anadolu Yayınçılar Dərnəyinin başkanı Sinan Burhan iştirak edəcəklər. Həmçinin Moskvadan Maksim Şefçenko, Orxan Camal, Gürcüstandan "Rustavi-2" kanalının əməkdaşlarından Ceyhun Məhəmmədli və digər qeyd edilən ölkələrdən də tanınmış ictimai şəxslər simpoziuma qatılacaqlar. Təbii olaraq, Azərbaycandan da onlara bərabər olan tanınmış analitiklər tədbirdə iştirak edəcəklər".

□ ƏLİ RAİS



Şamaxıda qəbiristanlıqda rüsvayçılıq

Şamaxı rayonunda məzarlıqdan oğurluq hadisəsi baş verib. APA-nın yerli bürosunun xəbərinə görə, Şamaxı rayonunun Yeddi Günbəz qəbiristanlığında 10-a yaxın şəxsin məzarındakı mərmər daşlar naməlum şəxslər tərəfindən sökülərək aparılıb.

Məlumatla əsasən, məzarlardan birinin üstüsküllü başdaşı və mərmərdən olan tumbaları, birinin sinə daşı, birinin isə mərmərdən olan üzülük oğurlanıb. Elə məzar var ki, tamamilə sökülərək daşları aparılıb.

Mərhumların ailə üzvlərinə 2 min manata yaxın maddi ziyan dəydiyini bildirilir.

Şamaxı sakini Babək Mirzəzadə babasının və digər şəxslərin məzarındakı mərmər daşların oğurlanması barədə Şamaxı Rayon Polis Şöbəsinə məlumat verib.

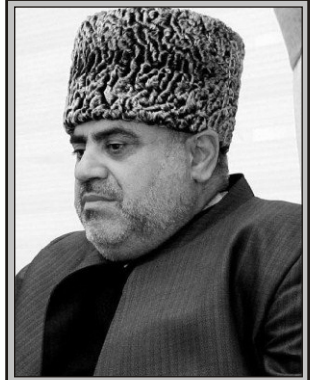
Hadisə yerinə polis əməkdaşları gəlib və bu hadisənin birinci dəfə olmadıqı, oxşar oğurluq hallarının noyabrın 3-də də qeydə alındığı bildirilib. O zaman da həmin qəbiristanlıqdan bir neçə qəbir daşı oğurlanıb. Onda da hadisənin kimin tərəfindən törədildiyi naməlum olaraq qalıb. Hələlik oğurluğun kim tərəfindən edildiyi məlum deyil.

Faktla bağlı Şamaxı Rayon Polis Şöbəsi tərəfindən araşdırma aparılır.

"Ermənistanı dövlət kimi tanıyıram"

"Ermənistan Azərbaycan torpaqlarını işğal edib. Ermənilər işğal etdikləri ərazilərdə Azərbaycanın tarixi, mədəni və dini abidələrini dağıdıblar". APA-nın xəbərinə görə, bu sözləri Bakıda "2017 - İslam Həmrəyliyi İli: Dinlər və mədəniyyətlərarası dialoq" mövzusunda keçirilən beynəlxalq konfransda Pakistan Senatının sədr müavini Molana Abdul Qafur Haidari deyib.

O bildirib ki, Pakistan Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münasibəti ilə bağlı hər zaman Azərbaycanın haqlı mövqeyini dəstəkləyir və Ermənistanı bir dövlət kimi tanıyır: "Pakistanla Azərbaycan qaradaş ölkələrdir. Azərbaycan hər zaman bu qaradaşlığa böyük önəm verir. Biz də Azərbaycana qaradaşlıq münasibətimizi əsirgəməyəcəyik. İstənilən məsələdə Azərbaycanın yanında olacağıq".



"Nə qədər həyatda varam, Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin qurultayı olmayacaq"

"Mən nə qədər həyatda varam, Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin qurultayının keçirilməsinə ehtiyac yoxdur".

APA-nın məlumatına görə, bunu QMI sədri, Şeyxülislam Hacı Allahşükür Paşazadə deyib.

O qeyd edib ki, qurultay idarəyə sədrin seçkisi münasibəti ilə keçirilir: "Son qurultayda ömürlük sədr seçildiyim üçün nə qədər mən həyatdayam, belə bir qurultayın keçirilməsi nəzərdə tutulmur".

Netanyahu: "BMT yalançıdır"

İsrailin baş naziri Benyamin Netanyahu BMT-nin İsrailə bağlı siyasətini kəskin tənqid edib.

APA-nın "The Jerusalem Post"a istinadən verdiyi xəbərə görə, B. Netanyahu BMT-ni yalançı evi adlandırdı.

Onun sözlərinə görə, BMT tanısa da, tanımasa da, Qüds İsrailin paytaxtıdır: "ABŞ-ın Yerusəlimi bizim paytaxtımız kimi tanıması üçün 70 il lazım oldu, indi də BMT-nin eyni qərar verməsi üçün bir neçə il lazımdır. Müxtəlif qitələrdə İsrailə olan münasibət sürətlə dəyişir və bu, BMT-yə təsir edə bilməz, lakin vaxt lazımdır".

O, ABŞ-dan sonra digər ölkələrin də səfirliklərini Yerusəlimə köçürməklə bağlı qərar qəbul edəcəyə dair ümidvar olduğunu ifadə edib.

Qeyd edək ki, bu gün BMT -nin Baş Assambleyasının təcili iclasında ABŞ-ın Qüdsü İsrailin paytaxtı qismində tanıması ilə bağlı qərarı müzakirə ediləcək. ABŞ-ın qərarına dair səsvermə keçiriləcək. Qərarı pisləyən qətnamənin qəbulu gözlənilir.

İclas İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı adından çıxış edən Türkiyə və Yəmənin təşəbbüsü ilə çağırılıb.

Xatırladaq ki, ABŞ prezidenti Donald Tramp dekabrın 6-da Qüdsün İsrailin paytaxtı kimi tanınması barədə bəyanatla çıxış edib. Ağ Evin başçısı, həmçinin ABŞ səfirliyinin Təl-Əvivdən Qüdsə köçürülməsi üçün Dövlət Departamentinə göndəriş verib. Bu addım bir çox dünya liderləri və beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən etirazla qarşılanıb.

Azərbaycanda gələcək il keçiriləcək növbəti prezident seçkisinin ilkin tarixi açıqlanıb. Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi kollegiyasının təsdiqlədiyi 2018-ci ilin iş vaxtı norması və istehsalat təqviminə əsasən prezident seçkisi üzrə səsvermənin oktyabrın 17-də keçiriləcəyi gözlənilir.

Prezident seçkisinin günü bəlli oldu

Əsas seçki hazırlıqlarına gələn ildən start veriləcək

Nazirlikdən "Yeni Müsavat"a verilən məlumatda bildirilib ki, Seçki Məcəlləsinin 8.2-ci maddəsinə əsasən səsvermə günü seçki (referendum) keçirilən ərəzidə iş günü hesab olunmur. Səsvermə günü Azərbaycan Respublikasının Əmək Məcəlləsinə görə, ümumxalq hüznü və ya iş günü hesab edilməyən bayram gününə düşərsə (Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 84-cü maddəsinin II hissəsində nəzərdə tutulan hal istisna olmaqla), səsvermə səsvermənin keçirilməli olduğu ayın başqa iş gününə təyin edilir. Seçki Məcəlləsinin 178-ci maddəsinə əsasən Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Konstitusiyası ilə müəyyən olunmuş səlahiyyət müddəti başa çatdığı son ilin oktyabr ayının üçüncü həftəsinin çərşənbə günü seçki günü hesab olunur. Seçkilərin keçirilməsi günü Mərkəzi Seçki Komissiyasının qərarı ilə elan edilir və seçkilərin keçirilməsi gününün elan edilməsi haqqında Mərkəzi Seçki Komissiyasının qərarı ən gec 2 gün müddətində dərc edilir. 2018-ci ilin iş vaxtı normasının hesablanması məqsədilə rəsmi elan olunanadək şərti olaraq 2018-ci ilin 17 oktyabr tarixi iş günü hesab edilməyən Azərbaycan Respublikası Prezidentinin seçki günü kimi nəzərə alınır.

Beləliklə, prezident seçkisi 9 aydan az vaxt qalır. Hakimiyyətin seçki hazırlıqları üçün kifayət qədər insan, maddi, inzi-



batı resurslarının olduğu aydındır. Bu resurslar iqtidarı işini şübhəsiz ki, asanlaşdırır. Seçki kimi ağır prosesdə müxalifət düşərgəsinin işinin heç də asan olmadığı da bəllidir. Artıq müxaliflərin özləri də indiki vəziyyət davam edəcəyi halda seçki ilindən ciddi nəticə gözləmir. **Bu barədə "Yeni Müsavat"a açıqlamasında ADP sədri Sərdar Cəlaloğlu bildirdi ki, bugünkü vəziyyət davam edəcəyi halda 2018-ci il prezident seçkilərindən də fundamental dəyişiklik gözlənilir. Bununla belə, S.Cəlaloğlu indi verilən proqnozların əksinin də baş verməsinin istisna olmadığını düşünür:** "Dünyada siyasi proseslər o qədər sürətlə inkişaf edir ki, hər dəqiqə siyasi palitra dəyişə bilər. Ona görə də bu gün üçün

verdiyimiz proqnozlar özünü doğrultmaya da bilər. Seçkilərə yaxınlaşdıqca daha çox seçkilərlə bağlı mülahizələr yürüdə bilər. İndiki şərtlər daxilində növbəti seçkilərdə də ciddi nəticələr alınmayacaq, bizim gözlədiyimiz demokratik dəyişikliklərin olması, mənəcə, baş verməyəcək".

O ki qaldı bu gün prezidentliyə namizədliyi irəli sürülən və namizədliyi irəli sürülməyi gözlənilən siyasi liderlərdən hansının nisbətən şanslı olub-olmadığına, Sərdar Cəlaloğlu dedi ki, Azərbaycanda demokratik seçkilər keçirilərsə, yalnız o zaman şans məsələsi ciddi əhəmiyyət daşıyır: "Seçki demokratik olmayanda, seçki kampaniyası ədalətli olmayanda bu cür seçkilərdə şansın

olub-olmamasının əhəmiyyəti olmur. Belə vəziyyətdə hakimiyyət və seçki komissiyaları hansı qüvvənin əlindədir, şans da yalnız ondadır. Hazırkı vəziyyətdə müxalifət düşərgəsindən heç kimin şansı yoxdur. Favorit namizəd isə seçki kampaniyasının gedişində bəlli olur və ya qın ki, bu dəfə də olacaq. Ancaq favorit namizədin olması o demək deyil ki, prezident olmaq şansı da var. Seçki demokratik olmadığı halda hansısa namizədin favorit olması da həlledici əhəmiyyət daşımır. Hansısa namizədin şəxsiyyəti diqqəti cəlb edə, cəmiyyətdə ümid yarada bilər. Amma tək bu amil seçkinin taleyini həll etmir. Böyük maliyyə resursları və xarici dövlətlərin ciddi dəstəyi olmadan kimə Azərbaycanda seçkilərdə böyük dəyişikliklərə, qələbəyə nail ola bilməz. Müxalifət düşərgəsinin və namizədlərinin üçü ciddi problemi var. Birinci problem pulsuzluqdur, ikincisi, xalqdan və beynəlxalq birlikdən dəstəyin olmaması, üçüncü problemi isə seçkinin demokratik keçirilməməsi, seçki komissiyalarının hakimiyyətin əlində olmasıdır. Belə bir şəraitdə Azərbaycan müxalifətinin seçkilərdə böyük nəticə əldə etməsini gözləmək düzgün olmaz".

□ Etibar SEYİDAĞA,
□ "Yeni Müsavat"



Trampın Qüds hədəsindən Azərbaycana pay düşürmü?

Ekspertlərə görə, Qüds məsələsi Vaşinqtonla Ankara münasibətlərinə təsir etsə də, Bakı üçün bunu demək olmaz...

Rəsmi Vaşinqton prezident Donald Trampın Qüdsü İsrailin paytaxtı kimi tanıyan qərarına qarşı olanları qisasla hədələyib. Bu həftənin əvvəlində BMT Təhlükəsizlik Şurasında Misirin təqdim etdiyi qətnamə layihəsi səsverməyə çıxarılıb və Təhlükəsizlik Şurasının 15 üzvündən yalnız ABŞ qətnamənin əleyhinə çıxıb. Nəticədə qaydaya əsasən daimi üzv olan ABŞ-ın vetosu nəticəsində qətnamə qəbul olunmayıb.

Bu hadisədən iki gün sonra məlum olub ki, ABŞ-ın BMT-dəki daimi nümayəndəsi Nikki Heyli TŞ üzv ölkələrin diplomatlarına elektron məktub göndərərək Qüdsə bağlı səsvermədə ABŞ əleyhinə səs verənlər barədə Donald Trampa məruzə edəcəyini bildirib.

Heyli diplomatlara yazıb ki, "səs vermək barədə düşüncə prezidentin və ABŞ-ın bunu şəxsi məsələ olaraq qəbul edəcəyini bilməyini istəyirəm. Prezident səsvermənin gedişi ilə yaxından maraqlanacaq. Məndən biza qarşı səs verən ölkələr barədə məruzə istəyib. Bu barədə bütün səsləri qeyd edəcəyik".

Qeyd edək ki, prosedura əsasən TŞ-də rədd edilən qətnamə layihəsi Baş Assambleyaya çıxarılır. Ötən gün isə ABŞ prezidenti Donald Tramp Qüds qətnaməsinə dəstək verəcək dövlətləri təhdid edib. ABŞ prezidenti deyib ki, BMT Baş Assambleyasında Qüds qərarı əleyhinə səs verən ölkələrə maliyyə dəstəyi dayandırılacaq.

Maraqlıdır ki, Heylinin hədə məktubu daha çox BMT TŞ-nin üzvlərinə ünvanlansa da, prezidentin çıxışı daha sərt və təhdidkar olub. Söhbət Qüds qətnaməsinə qarşı çıxan ölkələrin hədələnməsindən gedir. Əgər BMT TŞ-də bu ölkələrin sayı 14 idisə, Baş Assambleyada Qüds qərarını dəstəkləyən ölkələrin sayı daha çox ola bilər. Üstəlik də, söhbət Qüds qərarına münasibətdən gedir və ABŞ prezidenti səsvermədən öncə konkret olaraq bu siyasətə qarşı olanları hədələyib, yardımı kəsəcəyi ilə təhdid edib.

Məsələ ondadır ki, Trampın Qüds qərarı İsrail və Çexiya istisna olmaqla, heç bir ölkə tərəfindən açıq şəkildə dəstəklənmədi. Bu isə faktiki olaraq BMT səviyyəsində belə Tramp hökumətinin təklənməsi ilə nəticələndi. Əlbəttə, ABŞ prezidentinin açıqlaması bir təhdiddir, qərara qarşı çıxan bütün ölkələrə təzyiq etməsi və ya onlara yardımı dayandırması real deyil. Ancaq istənilən halda aydındır ki, Vaşinqton bunu nəzərə alacağını bildirməklə münasibətlərdə bunu diqqətə alacaq.

Heç şübhəsiz ki, Qüds qərarına görə, Türkiyə və ABŞ münasibətləri də zədələnməyə bilər. Çünki məlum olduğu kimi, Trampın qərarına qarşı ən sərt reaksiyanı məhz Ankara göstərdi. Türkiyə dövləti başçısı qərarın sərt şəkildə tənqid edib, üstəlik, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının İstanbulda növbədənənar toplantısını təşkil edərək, Qüds qərarını pisləyən birgə bəyanat qəbul edib. Ehtimal ki, bu reaksiyanı Tramp unutmayacaq.

Azərbaycana gəlincə, yerli ekspertlər hesab edir ki, Azərbaycan verdiyi bəyanatlarda və səsləndirdiyi rəsmi mövqelərdə əsasən BMT-nin bu günə qədər Ərəb-İsrail münaqişəsi ilə bağlı qətnamələrinə istinad edib. Yeni dolayısı ilə burda diplomatik olaraq Azərbaycan özünə qarşı hər hansı təzyiq və ittiham üçün əsas yaratmayıb.

□ Kənan RÜVŞƏNOĞLU,
□ "Yeni Müsavat"

Əfv müzakirələrində son nöqtə

Novella Cəfəroğlu: "Düşünürəm ki, yanvar ayında hökumət bu məsələləri çözəcək"

Qarşıdan gələn Yeni il və Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günü ilə bağlı əfv sərəncamının verilməyəcəyi artıq dəqiqləşib. Əfv Komissiyasının iclaslarının keçirilməməsi və komissiya üzvlərinin birmənalı açıqlamaları bunu deməyə əsas verir. Amma sərəncamın verilməsi birbaşa ölkə başçısının müstəsna səlahiyyətinə aid olduğu üçün azacıq olsa da ümidlər var.

Əfv veriləməsi, üstəgəl REAL sədri İlqar Məmmədovla bağlı Avropadan Azərbaycana gələn təzyiqlər dalğasının durmadan artması yanvarın sonlarında keçiriləcək AŞ PA-nın qış sessiyasında ölkəmizə ciddi başağrı ola biləcəyi vurğulanır.

Hüquq müdafiəçisi Novella Cəfəroğlu əfv olmayacağını tam əminliklə söylədi: "Əfv olmayacaq, bu birmənalıdır. Amma unutmayaq ki, ölkə başçısının verdiyi son qərarla 9 mindən çox məhbus azadlığa buraxılacaq. Yanvardan yəqin ki, bu proseslərə start veriləcək. Bizim siyahıda olan şəxslərdən çox güman ki, 70%-i azadlığa çıxacaq. Hazırda bu istiqamətdə proseslər gedir. Düşünürəm ki, yanvar ayında hökumət bu məsələ

ləri çözəcək. Yanvarın axırına, yeni AŞ PA-nın qış sessiyasına qədər elə də ciddi global məsələnin qalmayacağını düşünürəm. Martda əfv olacaq".

Əfv Komissiyasının üzvü Əliməmməd Nuriyev ilin sonuna az müddət qaldığını bildirərək, əfv veriləmə ehtimallarının yüksək olduğunu qeyd etdi: "Bu qərarı vermək prezidentin müstəsna səlahiyyətinə aiddir. Amma nəzərə alaq ki, ilin sonuna çox az qalıb və bu günə qədər hələ Əfv Komissiyasının iclası keçirilməyib. Onu da unutmayaq ki, bu ilin martında çox böyük əfv sərəncamı imzalanıb. Digər tərəfdən, ölkə başçısı Cinayət Məcəlləsinə əlavə və dəyişikliklərin olunması barədə sərəncam imzalayıb. Həmin qanun da dekabrın



1-dən qüvvəyə minib. Nəticədə çoxsaylı məhbusların cinayət işlərinə yenidən baxılıb. 9 mindən artıq məhbusu əhatə edib. Bu da əfv sərəncamını təxirə sala bilər. Qarşıdan Cümhuriyyətimizin yaradılmasının 100 illiyi gəlir, digər tərəfdən, mərhum prezidentimiz Heydər Əliyevin 95 illiyidir. 2018-ci il çoxsaylı tədbirlərin keçirilməsi və əlamətdar günlərin olması ilidir. Bu baxımdan üzümüzə gələn il

də əfv və amnistiya aktlarının olmasını istisna etmirəm. Təəsüf ki, Avropa Şurasında ölkəmizə qarşı daim qərəzli mövqedən çıxış edən qüvvələr var. Öz müxtəlif maraqlarına görə, ermənin lobbisinin təsir altında Azərbaycanın müstəqil xarici siyasət yürütməsinə qarşı çıxırlar. Onların öne çəkdiyi məsələlərin hər biri Ermənistanda baş verib, sadəcə, bunlara sərf etmədiyi üçün heç qabartmırlar.

AŞ PA-nın qış sessiyasında nümayəndə heyətimiz orada bəyri-adi şeylərin baş verəcəyini düşünürəm. Adətə üzrə proseslər davam edəcək. Azərbaycanın strukturda fəaliyyəti davam etdirir və etdirəcək də. Azərbaycanla Avropa arasında danışıqlarda ciddi irəliləyişlərin olduğunu avropalı komissarlar da deyirlər. Avropa İttifaqı ilə Azərbaycan arasında imzalanaacaq saziş istiqamətində işlər başa çatmaqdadır. AŞ PA-dakı

nümayəndə heyətimiz orada bəyri-adi şeylərin baş verəcəyini düşünürəm. Adətə üzrə proseslər davam edəcək. Azərbaycanın strukturda fəaliyyəti davam etdirir və etdirəcək də. Azərbaycanla Avropa arasında danışıqlarda ciddi irəliləyişlərin olduğunu avropalı komissarlar da deyirlər. Avropa İttifaqı ilə Azərbaycan arasında imzalanaacaq saziş istiqamətində işlər başa çatmaqdadır. AŞ PA-dakı

□ Cavansir ABBASLI,
□ "Yeni Müsavat"

Dekabrın 21-də Bakıda, Heydər Əliyev Mərkəzində "2017-İslam Həmrəyliyi ili: Dinlər və mədəniyyətlərarası dialoq" mövzusunda beynəlxalq konfrans işə başlayıb. Konfransın açılış mərasimində Azərbaycan prezidenti İlham Əliyev də iştirak edib, nitq söyləyib.

"İslam Həmrəyliyi ili"nin yekunlaşması ilə əlaqədar keçirilən konfrans Qafqaz Müsəlmanları İdarəsi və Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi tərəfindən birgə təşkil olunub. Beynəlxalq konfransda 40-a yaxın ölkədən tanınmış dövlət, din və elm xadimləri, 8 beynəlxalq təşkilatın rəhbərləri və təmsilçiləri, müxtəlif ölkələrin dövlət başçılarından xüsusi nümayəndələri, dini konfessiya rəhbərləri, hökumət, ictimaiyyət və parlament üzvləri, diplomatik korpusun nümayəndələri iştirak edir.

Dövlət başçısı vurğulayıb ki, Azərbaycan bütün müsəlman aləmində birliyin, həmrəyliyin təmin olunmasına çalışır və bu istiqamətdə önəmli addımlar atır: "İslam həmrəyliyi bizim üçün sadəcə şüar deyil, əsas istiqamətlərdən biridir. Bunu gördüyümüz işlər də təsdiq edir".

İlham Əliyev bildirib ki, Azərbaycan dinlərarası, mədəniyyətlərarası dialoqun aparılmasında, İslam həmrəyliyinin əldə olunmasında öz rolunu davam etdirəcək. O qeyd edib ki, Azərbaycan beynəlxalq aləmdə müsəlman ölkələri ilə çox yaxın münasibətlər qurur, ikitərəfli və çoxtərəfli qaydada, həmçinin beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində münasibətlər möhkəmlənib.

Azərbaycan son illərdə multikulturalizm, İslam həmrəyliyi, dini toleranqlıq mövzularına geniş dəstək verir. Məsələ ondadır ki, Azərbaycanın bunun üçün müəyyən mənada tarixi əsası var. Çünki ölkəmizdə tarix boyu müxtəlif xalqların və eləcə də dinlərin, məzhəblərin təmsilçiləri yaşayıb. Səməvi dinlərin hər üçünün Azər-

Azərbaycan İslam dünyasının birlik mərkəzinə çevrilir

Hökumət tarixdən gələn ənənələrimizi fürsətə çevirməyə çalışır; İslam həmrəyliyi yönündə fəaliyyət Azərbaycanı müsəlman ölkələri klubunda söz sahibi edə bilər...



baycanda qədim dövrlərə dayanan tarixi var.

Hazırda dünyada ildən-ilə dini və etnik dözümsüzlüyün artdığı, ekstremizm meyillərinin güc-

ləndiyi bir zamanda, xüsusən də müsəlman aləmində dini və etnik münasibətlərin qızıxdığı bir dövrdə Azərbaycan bir növ "sabitlik və dözümlülük adasına" çevrilib.

Müəyyən kiçik radikal qruplar, terrorçu fəaliyyətlər olsa da, ümumilikdə xalq dözümsüzlüyə meyilli olmadı. Bu da hökumətə imkan verdi ki, Yaxın Şərqdə məzhəb

müharibəsinin qızıxdığı bir zamanda Bakıda sünni və şiələrin bir sırada dayanıb namaz qılmasını təmin etsin, dini ekstremizmin ölkədə ayaq açmasının qarşısını alsın. Bunun üçün son illərdə Azərbaycan hökuməti bir sıra qlobal miqyaslı layihələr həyata keçirib.

2016-cı il "Multikulturalizm ili", 2017-ci il isə "İslam Həmrəyliyi ili" elan olunub. Hər iki il ərzində geniş miqyaslı tədbirlər həyata keçirilib. 2017-ci il Azərbaycanda IV İslam Həmrəyliyi Oyunları keçirilib və Bakıya 40-dan çox ölkədən 3 mindən çox idmançı və minlərlə azarkeş gəlib. Hazırda müsəlman dünyasında ölkələr, xüsusən də ənənəvi dini mərkəzlər hesab olunan ölkələr İslam üzərindən həddən ziyadə sayıla biləcək siyasi fəaliyyətlər apardıqından nəticə etibarilə indi müsəlman ölkələri arasında dərin uçurum yaranıb. Bütün müsəlman icmalarına xitab edəcək ölkə demək olar ki, qalmayıb. Səudiyyə Ərəbistanı, Misir, İran, Türkiyə kimi ölkələr son illərdə davam edən münasibətlərin fonunda kəskinləşən qütbləşmədə tərəflərə çevrilib. İstənilən halda bu ölkələrin ümumislam həmrəyliyi iddiası

ilə çıxış etməsi ən azından, rəqibləri tərəfindən qəbul olunmur.

Bu mənada Azərbaycan daha şanslıdır. Çünki birincisi, Azərbaycan münasibətlərdən nisbətən kənardadır, müsəlman ölkələri klubuna yeni qoşulub. Üstəlik, ölkəmizdə müxtəlif məzhəb və dinlərin təmsilçiləri yaşadığı üçün Azərbaycan İslamın fərqli dini cərəyanları ilə hansısa bağlara sahibdir. İndi isə Bakı bu "təbii üstünlüyü" daha da gücləndirərək həm ölkə daxilində sabitliyi qorumaq üçün istifadə etməyə çalışır, həm də bu "milli sərvət"dən xaricə çıxışda yararlanmaq istəyir. Hazırkı dünyanın ən çox ehtiyac duyduğu məhz birgəyaşayışdır.

Bundan başqa, İslam həmrəyliyi yönündə fəaliyyət Azərbaycanı 57 ölkədən ibarət müsəlman ölkələri klubunda söz sahibi edə bilər. Çünki sirsir deyil ki, müsəlman ölkələri arasında diqqət yetirilir. Yəni Azərbaycanın şərtləri onun bütün müsəlman ölkələrini qucaqlamasına imkan verir. Bu mənada indi Azərbaycan müsəlman aləminin yeni birlik və bərabərlik mərkəzinə çevrilmək üçün ən uyğun ölkədir.

Q Konan RÖVSƏNOĞLU, "Yeni Məsəvat"

Avropadan Azərbaycana qarşı növbəti təzyiqlərin dalgasına sərt reaksiyalar

Fəzail Ağamalı: "Bu cür yazılar Azərbaycanın nə xarici, nə də daxilə gedən siyasətinə təsir gücündə deyil"

Böyük Britaniyanın "The Financial Times" nəşrinə Azərbaycan əleyhinə dərc edilən "Avropa Şurası insan haqlarından imtina edir?" başlıqlı məqalə ölkəmizdə ciddi etirazlarla qarşılandı. Azərbaycan prezidentinin ictimai-siyasi məsələlər üzrə köməkçisi Əli Həsənov məqaləyə daha sərt münasibət bildirib. O qeyd edib ki, Azərbaycanla bağlı irəliləyən iddialar subyektiv xarakter daşıyır, qərəzlidir və müəyyən xarici anti-Azərbaycan dairələrin çirkin maraqlarına xidmət edir. Prezidentin köməkçisi bir sıra mətbuat orqanlarının məlum dairələrin təsiri altında ölkəmizə qarşı qaraxma kampaniyasına qoşulmalarından təəssüfləndiyini dilə gətirib. O diqqətə çatdırıb ki, müxtəlif fasilələrlə Azərbaycana qarşı təşkil edilən bu tipli kampaniyaların səmərəsizliyi artıq sübuta yetirilib və cəmiyyətimizdə istehza ilə qarşılanır.

Prezidentin xarici siyasət məsələləri üzrə köməkçisi Novruz Məmmədov da twitterdəki səhifəsində "Financial Times" qərəzində suçlayıb: "Əgər həqiqətdən sizin haqq-ədələtə bağlı iddialarınız varsa, son 20-30 ildə dünyanın müxtəlif ölkələrində yüz minlərlə günahsız insanın həlak olması ilə bağlı obyektiv araşdırmaları ortaya qoyun! Gücünüz çatmır, yoxsa... illərlə problemi ilə məşğul olduğunuz Yaxın Şərqi "xoşbəxt etdiniz"?

Azərbaycana bir dəfə də olsun səfər etməyən, reallıqlardan xəbəri olmayan, Yaqland haqqında onun ölkəsində yayılmış məlumatlara göz yuman bu iki üzde-

raq müəllif özlərini hələ utanmadan professor, müstəqil ekspert hesab edirlər".

Ana Vətən Partiyasının sədri, iqtidaryönlü deputat Fəzail Ağamalı "Yeni Məsəvat"a bildirdi ki, Azərbaycanın beynəlxalq səviyyədə uğur qazandığı vaxtlarda bu və ya buna bənzər yazılar, hesabatlara ortalığa çıxır: "Belə yazılar Azərbaycanın uğurlarını kölgəyə almaq, onun effektivliyini zəiflətmək məqsədi güdür. Bunun arxasında heç şübhəsiz ki, ayrı-ayrı ölkələrdə olan erməni lobbiləri dayanır. Bu lobbilər də müdafiə edən müxtəlif ölkələrdə xristian xəstəliyinə tutulmuş bəzi siyasi dairələr, ayrı-ayrı şəxslər dayanır. Biz həm



belə qərəzli yazıların şahidiyik, həm də belə yazıların effekt vermədiyini şahidiyik. Bu gün xaricdən gələn bu tipli təzyiqlərin arxasında duranlar və onların Azərbaycan daxilində olan əlaltıları nə qədər çalışsalar da, cəhd etsələr də, dövlətimizin nüfuzunu zəiflədə bilmirlər. Reallıqlar ortadadır. Yaxınlarda Avropa Parlamentinin qəbul etdiyi, həm də məcburi xarakter daşıyan qətnamədə ölkə-

mizin ərazi bütövlüyünün yer alması uzun illərdə apardığımız uğurlu siyasətin məntiqi nəticəsi idi. Bunlar Azərbaycanı zəif görmək istəyən qüvvələri ciddi narahat edir və məhz bunun üçün bu tipli qaraxma kampaniyası aparılır. Eyni zamanda bir neçə gün bundan öncə Hollandiyanın Humanitar Tərəfdaşlıq Təşkilatı tərəfindən "Şərqi Tərəfdaşlığı" proqramı çərçivəsində onun sifa-

rişi ilə keçirmiş olduğu sosial sorğu xalqımızın ölkə başçısına yüksək etimad göstərdiyini ortalığa qoydu. Belə yazılar həm də daxilə mövcud iqtidara qarşı etimadsızlıq dalğasını yaratmaq cəhdindən irəli gəlir, amma biz bunun əksini görürük. Bu cür yazılar ortalığa çıxdıqdan əvvəl və sonra Azərbaycan beynəlxalq aləmdə ciddi addımlar atır, nüfuzunu gücləndirir, həmçinin ölkə daxilində də dayaqları daha da güclənir. Bu baxımdan bu və ya buna bənzər yazıların heç bir effekti yoxdur. Belə yazıların illərdir şahidiyik. Bu cür yazılar çıxdıqca xalqımız ölkə başçısı ətrafında daha sıx birləşir.

Buna xarici təsirlərin, anti-Azərbaycan qüvvələrinin göstərə biləcəyi təsirin səviyyəsi sifata bərabərdir. Bu yazı təəssüf doğurur, təəssüflər olsun ki, bəzi nəşrlər erməni lobbisinin təsiri altında hələ də fəaliyyətlərini davam etdirirlər".

Deputat onu da bildirdi ki, vaxtilə bu qüvvələr hüquq müdafiəçisi Leyla Yunus və həyat yoldaşı Arif Yunusu müdafiə edir, ən müxtəlif ittihamlarla Azərbaycanı günahlandırirdilər: "Yunuslar indi haradadır, xaricdədir? Yəni də anti-Azərbaycan əleyhinə çıxış edirlər. Bu faktlar onu göstərir ki, Leyla Yunus insan haqları adı altında böyük bizneslə məşğul oldu, külli miqdarda pul alıb, o pullarla Hollandiya, Çexiya, Türkiyədə böyük mülklər alaraq, özünün yüksək həyatını qurub. Budur bunların zamanında canfəşanlıqla müdafiə etdikləri Leyla Yunus. Bu faktın özü çox şeydən xəbər verir. Xalqa dövlət möhkəm tələtlə bir-birinə bağlıdır. Bu cür ya-

zılar Azərbaycanın nə xarici, nə də daxilə gedən siyasətinə məntiqi təsirlər göstərmək gücündə və imkanında deyil. Bütün bu yazılar iftira, böhtandır, qərəzli xarakter daşıyır".

Milli Dirçəliş Hərəkatı Partiyasının sədri, deputat Fəzail Ağamalı yazıların dövlətlərin mövqeyini əks etdirmədiyini vurğuladı: "Müharibə vəziyyətində olan ölkəyə qarşı savaşa hər zaman ideoloji cəbhədə də olur, müasir dövrdə daha çox belə silahlardan istifadə olunur. Mətbuat vasitəsilə də ictimai rəyi dəyişməyə cəhd edirlər. Hər zaman olduğu kimi, bəzi qüvvələr yəni də ənənəvi maraqlarından çıxış edirlər, bunlar dövlət marağından yaranan bir şey deyil. Hesab edirəm ki, Azərbaycan tərəfindən xüsusi bir bölmə həm Rusiya, həm də Qərbi mətbuatı ilə məşğul olmalıdır. Ermənilərin bir sıra kanallarda aparılacaq, mətbuat orqanlarında jurnalistləri var ki, bu tipli məqalələr dərc etdirə bilərlər. Bu sahədə çox ciddi boşluqlarımız var. Hesab edirəm ki, bu sahədə uduzuruq. Mən bunu bizə düşmən olan ölkələrin yalnız media sahəsindəki uğuru adlandıram. Bunu bir dövlətin siyasəti kimi dəyərləndirmirəm. Yaxınlarda Avropa Parlamentinin ölkəmizlə bağlı çox müsbət bir qətnaməsi oldu, bir sıra tədbirlərdə artıq mövqelərimiz müdafiə olunur. Bu baxımdan belə yazıların haradən qaynaqlandığını üzə çıxarıb, buna qarşı alternativ fəaliyyət göstərilməsinin tərəfdarıyam".

Q Cavansir ABBASLI, "Yeni Məsəvat"

"Multikulturalizmin alternativi yoxdur. Alternativ dünyanı, ölkələri sarsıdan çox təhlükəli meyillər - islamofobiya, ksenofobiya, antisemitizmdir. Dünya Azərbaycanın təmsalında görünür ki, multikulturalizm yaşayır. Lakin multikulturalizmlə bağlı bəzən çox bədbin fikirlər səslənir, özü də yüksək səviyyədə. Buna baxmayaraq, biz hamımız çalışmalıyıq ki, bu ülvü dəyərləri qoruyaq, möhkəmləndirək. Multikulturalizm hər bir ölkə üçün adi hala çevrilməlidir". APA-nın məlumatına görə, bunu Azərbaycan prezidenti İlham Əliyev "2017 - İslam Həmrəyliyi İli: Dinlər və mədəniyyətlərarası dialoq" mövzusunda beynəlxalq konfransda çıxışı zamanı deyib.

Baku, December 21, 2017



"Azərbaycanın İslam ölkələri ilə İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı çərçivəsində həm özəl münasibətləri var, həm də Azərbaycan bu təşkilat çərçivəsində fəal rol oynayır və böyük dəstəyə malikdir. Eyni zamanda bizim Avropa ölkələri ilə də sıx əlaqələrimiz var. Avropa İttifaqına üzv 9 ölkə ilə Azərbaycan strateji tərəfdaşlıq sənədi imzalayıb. Yeni bu da Avropa İttifaqının üzvlərinin 1/3 hissəsidir. Avropa İttifaqı ilə də bizim çox sıx əlaqələrimiz var. Bir sıra məsələlər ətrafında çox ciddi iş gedir və bu ilin əvvəlində Avropa İttifaqı ilə Azərbaycan arasında gələcək saziş üzərində iş başlayıb. Bu, bir daha ölkəmizin həm beynəlxalq gündəlikdə duran məsələlərə münasibətini, eyni zamanda, bizim siyasətimizi əks etdirir. Azərbaycan xalqı öz milli

mənəvi köklərinə çox bağlıdır. Müstəqil Azərbaycan dövlətinin təməli məhz bu milli dəyərlərdir. Bizim milli dəyərlərimiz isə ümumbəşəri dəyərlərin tərkib hissəsidir. Həm coğrafi yerləşməyimiz, bizim tariximiz, sivilizasiyalın Azərbaycan ərazisindəki keçmişi və rolu, əlbəttə ki, Azərbaycanı bax dinlərarası, mədəniyyətlərarası dialoqun aparılmasında əvəzolunmaz ölkəyə çevrilir. Bir məsələni də qeyd etməliyəm ki, əlbəttə, bu istiqamətdə dövlət siyasəti aparılır və aparılacaq. Ancaq bizim bu istiqamətdəki siyasətimiz ictimai rəyə söykənir. Çünki Azərbaycan cəmiyyəti, Azərbaycan xalqı bu duyğularla, bu fikirlərlə yaşayır. Bizim uğurlu inkişafımız göstərir ki, dinlərarası, millətlərarası münasibətlər lazımı səviyyədə olanda inkişaf da, sabitlik də olur və bütün Azərbaycan vətəndaşları gələcəyə də nikbinliklə baxırlar", - deyərək vurğulayıb.

Prezident İlham Əliyevdən mühüm bəyanatlar

Bakıdakı beynəlxalq konfransda çıxış edən dövlət başçısı Azərbaycanın gələcək inkişafı və Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli ilə bağlı qətiyyətli mövqə bildirdi



bətlər lazımı səviyyədə olanda inkişaf da, sabitlik də olur və bütün Azərbaycan vətəndaşları gələcəyə də nikbinliklə baxırlar", - deyərək vurğulayıb.

Prezident deyib ki, Azərbaycan gənc müstəqil dövlətdir:

"Müstəqilliyimizin cəmi 26 yaş var. Müstəqilliyin ilk illəri çox ağır keçib, çox faciəvi hadisələr baş verib. 1993-cü ilə qədər Azərbaycan demək olar ki, idarəolunmaz vəziyyətdə idi. Ölkədə kaos, anarxiya, iqtisadi böhran hökm sürürdü, inflyasiya min faizlərlə ölçülürdü, bütün sənaye müəssisələrimiz, demək olar ki, fəaliyyətsiz qalmışdı və ölkənin inkişafı üçün perspektivlər çox qaranlıq idi. Bundan əlavə, o vaxtkı hakimiyyət Azərbaycanda vətəndaş müharibəsinə start verdi və qardaş qanı axıtıdı. Mənfur qonşu Ermənistan bundan istifadə edərək torpaqlarımızın bir hissəsini işğal edib. Yeni, Azərbaycan demək olar ki, uçurum kənarında idi. Belə vəziyyətdə Azərbaycan xalqı özünə xas olan müdriklik göstərərək böyük lider Heydər Əliyevi hakimiyyətə dəvət edib və 1993-cü ildən bu günə qədər Azərbaycan inkişaf və tərəqqi yolu ilə gedir. 1993-cü ildən başlanan siyasi, iqtisadi islahatlar, beynəlxalq arenada rolumuzun artması, ölkə daxilində bütün qanunsuz silahlı birləşmələrin tərk-silah edilməsi, vətəndaş müharibəsinin dayandırılması, yeni konstitusiyanın qəbul edilməsi və ölkəmizin strateji inkişafı ilə bağlı çox dəqiq qərarlar xalqımızı ağır vəziyyətdən çıxara bildi və bu gün də Azərbaycan uğurla inkişaf edir. Eyni zamanda müstəqilliyin ilk illərində Azərbaycanda dinlərarası, millətlərarası münasibətlər də demək olar ki, pozulmuşdu. Yumşaq desək, bu sahədə, çox böyük səhvlər, dəqiq desək, cinayətlər törədilmişdi. Mehriban Heydər Əliyevin hakimiyyətə gəlməsindən sonra Azərbaycanda bu sahədə də dönüş yarandı, dövlət-din münasibətləri lazımı səviyyədə quruldu. Bu gün dövlət-din münasibətlərinin səviyyəsinə və mahiyyətinə görə Azərbaycan bir çox ölkələr üçün nümunə ola bilər".

İlham Əliyev Qarabağ münaqişəsinin tənzimlənməsi barədə də danışdı: "Bu gün 26 ildir müstəqil dövlət kimi yaşayan Azərbaycan ayaqda möhkəm dayanır. Əlbəttə ki, bizim əsas problemimiz Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsidir. Bildiyiniz kimi, Ermənistan beynəlxalq birlik tərəfindən tanınan torpaqlarımızın 20 faizini 20 ildən çoxdur ki, işğal edib" deyərək, dövlət başçısı bildirdi.

Dövlət başçısı qeyd edib ki, bu torpaqlardan bir milyondan çox vətəndaş qovulub, qaçqın və məcburi köçkün vəziyyətinə düşüb: "Xalqımıza qarşı etnik təmizləmə siyasəti aparılmışdır. Ermənilər qanlı cinayət - Xocalı soyqırımını törətmişlər. Erməni quldurları tərəfindən 600-dən çox günahsız, dinc insan, onların arasında 100-dən çox qadın, 60-dan çox uşaq qətlə yetirilmişdir. Xocalı soyqırımını 10-dan çox ölkə artıq soyqırımını kimi tanıyır.

BMT münaqişə ilə bağlı dörd qətnamə qəbul etmişdir. Bu qətnamələrdə açıq-aydın göstərilir ki, erməni silahlı qüvvələri işğal edilmiş torpaqlardan dərhal və qeyd-şərtsiz geri çəkilməlidir. Ancaq bu qətnamələr kağızda qalıb. Bu qətnamələri qəbul edənlər bu məsələyə biganə qalırlar. Ermənistan da bundan istifadə edərək öz işğalçı siyasətini davam etdirir.

bu illər ərzində iqtidar xarici qüvvələrin sabitliyi və əmin-amanlığı pozmaq niyyətinin qarşısını qətiyyətlə alıb ki, bunu hətta opponentləri belə etiraf edirlər. Azərbaycanın regionda sabitlik qalması kimi inkişafı əlbəttə ki, bəzi xarici qüvvələrin, eləcə də dünyanı təhdid edən terror qruplaşmalarının yuxusunu qaçırır.

Sonda yada sala q ki, telefonla terrorla bağlı yalan məlumat vermək Cinayət Məcəlləsinin 216-cı maddəsi ilə tənzimlənir. Həmin maddədə deyilir: "İnsanların həlak olmasına, əhəmiyyətli əmlak ziyanının vurulmasına və ya sair ictimai təhlükəli nəticələrin baş verməsinə səbəb ola biləcək hazırlanan partlayış, yanğın və başqa hərəkətlər barəsində bilə-bilə yalan məlumat vermə beş ildən səkkiz ilədək müddətə azadlıqdan məhrum etmə ilə cəzalandırılır"



larında və metrolarında tez-tez rast gəlinir, elə Azərbaycanda da bu ilk belə hadisə deyil. Amma Azərbaycanda ilk dəfədir ki, strateji və insanları çox toplaşdığı demir yolunda bomba həyəcanı yaşanır, dövlət müəssisəsinin işi saatlarla dayandırılıb, təbii ki, insanlar narahat olurlar.

Bu hadisənin Bakıda iki mühüm tədbirin keçirildiyi günə təsadüf etməsi bəzi haqlı suallar yaradır ki, bununla bağlı yəqin ki, hüquq-mühafizə orqanlarının müvafiq qiymətləndirməsi olacaq. Azərbaycan tək keçmiş MDB məkanında deyil, dünyanın bir sıra qabaqcıl ölkələri ilə müqayisədə siyasi sabitliyi ilə seçilir. Terrordan heç bir dövlət siqortalansa da, hakimiyyət Azərbaycan insanının, ölkəmizin qonaqlarının özünü rahat və təhlükəsiz hiss etməsini az qala bir nömrəli prioriteti hesab edir. Azərbaycanın yerləşdiyi region daima "qaynar qazan" olsa da,



Bakı Dəmir Yolu Vağzalında bomba həyəcanı yaşanıb. Qurumun mətbuat katibi Sevinc Qədirova mediaya açıqlamasında bildirib ki, günorta saat 12 radələrində nəmənəm kişi vağzalın məlumat bürosuna zəng edib: "Həmin şəxs binanın ikinci mərtəbəsində yerləşən restoranların birinə bomba qoyulması barədə məlumat verib. Sonra da mədəni şəkildə sağollaşdı". Dərhal baş verənlərə bağlı rəsmi qurumlara məlumat verilib. Polis əməkdaşları binada işləyən şəxsləri təxliyə edib, sonra isə Fövqəladə Hallar Nazirliyinin əməkdaşları binada axtarışma başlayıblar. Qeyd edək ki, həmin binada yerləşən "ASAN Kommunal"ın da fəaliyyəti dərhal dayandırılıb. O cümlədən, qatarların yola salınması və qəbulu, eləcə də bilet satışı dayandırılıb.

Bakı Dəmir Yolu Vağzalında "bomba" həyəcanı - niyə indi?

Binanın ikinci mərtəbəsində yerləşən restoranların birinə bomba qoyulması xəbərdarlığı demir yolunun işini 5 saat pozdu; Azərbaycandakı sabitlik kimlərin yuxusunu qaçırır?

Vağzalda axtarışlara xüsusi təlim görmüş itlər cəlb edilib. Saat 15 radələrində FHN hadisə ilə bağlı ilk məlumat yayıb. Məlumatda bildirilib ki, Fövqəladə Hallar Nazirliyi partlayıcı qurğunu axtarış ilə bağlı Xüsusi Riskli Xilasetmə Xidmətinin müvafiq xilasetmə qüvvələri həmin ünvana

cəlb olunub, aidiyyəti qurumlar məlumatlandırılıb. Təxminən 5 saatadək davam edən axtarış tədbirləri nəticəsində binada heç bir partlayıcı qurğu aşkarlanmayıb. Vağzal və burada fəaliyyət göstərən "ASAN Kommunal", eləcə də işə obyektləri və dualanlar fəaliyyətini bərpa edib.

qanlarının "nəbz yoxlaması" olduğunu indidən demək çətinidir. Əslində son illər bu cür hadisələrə bir çox ölkələrin aeroportlarında, vağzal-

Yeni il axşamı hər kəs süfrəsinin bol çeşidli və rəngarəng olmasını istəyir. Hətta belə bir inanc da var ki, Yeni ilə necə, hansı ab-havada girsən, bütün il o cür keçəcək. Məhz buna görə də insanlar Yeni il axşamını evdə olmağa, ailəsi və sevdikləri ilə birgə bol süfrə arxasında keçirməyə xüsusi əhəmiyyət verirlər. Yeni ilin gəlməsinə 8-9 gün qalsa da, hazırlıqlar artıq indidən başlayıb.

Yeni il süfrəsi üçün tədarüklərin indidən görülməsinin bir səbəbi də bayrama yaxın qiymətlərin bahalaşacağı qorxusudur. Biz də hazırkı qiymətlərlə bayram süfrəsinin neçəyə başa gələcəyini öyrənmək üçün əvvəlcə bayram süfrəsinə hansı ərzaq məhsullarının sərf olunacağına bələdçiyini siyahısını tutub bir neçə market və bazara üz tutduq. Bayram süfrəsinin vazkeçilməzlərindən biri plovdur. Plov üçün lazım olan ərzaqlardan düyünün qiyməti 1 manat 20 qəpik - 4 manat arası, dana eti 11 manat, quzu eti 12 manat, soğan 30-80 qəpik arası, şabalıd 8-12 manat, qaysı 8-10 manat, kişmiş 7-15 manat, gavalı 7-8 manat arasında satılır. Kərə yağının qiyməti isə 15-18 manat idi. Yeni il süfrəsinin əsas təamı hesab edilən hindinin dəyərində gəlincə, kilosu 15 manata satılır, çəkisindən asılı olaraqsa, bir hindinin qiyməti 50-80 manat arasında dəyişirdi. Yeni il süfrəsinin vazkeçilməzlərindən biri də salatlardır. Hazırda xiyar 2 manat, pomidor 3 manat, göyərtinin 4-ü 1 manata satılır. Turşular isə 2-3 manata satılır. Əksəriyyət ailələr bayram süfrəsinə paytaxt salatını mütləq hazırlayırlar. Bunun üçün lazım olan ərzaqların maya dəyərini hesablasaq təxminən 12-15 manata başa gələcəyini görürük. Belə ki, bu salat üçün lazım olan ərzaqlardan 5 ədəd yumurtanın qiyməti 15 qəpikdən 75 qəpik, kartof kiloqramı 80 qəpik, kök 1 manat 60 qəpik, yaşıl noxud 1 manat 80 qəpik-2 manat arası, mayonez 80 qə-

Bayramı evdə keçirənlər 150-200 manat xərcləyəcəklər

Yeni il gecəsi zəngin süfrə açmaq üçün isə 1000-1500 manat tələb olunur



pik, 1 manat 60 qəpik arası, toyuğun döş eti isə 2 manat 30 qəpikdən başlayaraq çəkisinə görə yüksəlirdi. Yeni il süfrəsinə ən azı iki cür yemək bəşirildiyini nəzərə alsaq, əksər ailələr ikinci yemək kimi yarpaq dolmasına üstünlük verirlər ki, 4 nəfərlik bir ailə üçün dolma hazırlamaq 18-25 manat arasında başa gəlir. Belə ki, qoyun ətinin kilosu 12 manat, yarpaq 4-5 manat, yumru düyü isə 1 manat 60 qəpikdir. Yeni ildə süfrəni rəngarəng edən bir komponent də meyvələrdir. Meyvələrdən mandarin 1 manat 70 qəpik - 3 manat 50 qəpik arası, alma 1 manat, qızıləməd alma isə 3 manat 50 qə-

pik, armud 2 manat-3 manat arası, naringi 2 manat, xurma 2 manat, banan isə 2 manat 50 qəpikə satılır. Şirniyyata gəlincə isə tortların qiyməti çəkisindən və görünüşündən asılı olaraq 15-30 manat arasında dəyişir.

Apardığımız müşahidələr 4 nəfərlik ortabab bir bayram süfrəsinin təxminən 150-200 manata başa gələcəyini deməyə əsas verir. Təbii ki, bayramda süfrəsinə daha zəngin edən də var. Məhz buna görə ki, bayram süfrələrini 3 yerə, zəngin, ortabab və zəif süfrə kimi qruplaşdırmaq mümkündür. Yeni il gecəsi zəngin süfrə açmaq hazırkı qiymətlərlə və süf-

rədə yer alan çeşid bolluğuna görə 1000-1500 manat arası pul tələb edir. Bu cür süfrələrdə bahalı meyvələr, xüsusi hazırlanmış fransız-italyan üsulu şirniyyatlar, çoxillik bahalı şərəblər, növbənöv kürülər, delikates yeməklər, xaricdən xüsusi gətirilmiş balıqlar və sairə olur. Daha çox italyan mətbəxinə üstünlük verən VIP süfrə sahibləri bu salatlardan süfrəni bitmiş hesab etməzlər. Salatların bir payı üçün çəkilən xərc 40-50 manat arasında dəyişir. Zəif süfrəyə gəlincə, bu süfrələr adi günlərin süfrəsinə sadəcə et yeməyinin olması ilə fərqlənir. Hesablamalara görə, 4-5 nəfərlik ailə üçün ol-

duqca sadə, dəbdəbədən uzaq bir süfrə açmaq üçün ən azı 50-100 manatın olması kifayətdir.

Qeyd edək ki, bu günlərdə Rusiya Federal Statistika İdarəsi Yeni il süfrəsinin dəyərini hesablayıb. Məlum olub ki, ölkə paytaxtı Moskvada 4 nəfərlik ailənin bayram süfrəsi 7 476, 26 rubla başa gələcək. Bu da manat ekvivalenti ilə 214,5687 manat deməkdir. Onu da nəzərə çatdırmaq ki, bayram süfrəsinə meyvə, tərəvəz, çörək, toyuq, kolbasa, iki növ salat, şokolad, tort, kürü, mineral, eleəcə də, qazlı su, təbii şirə, balıq delikatesi, pendir, balıq konservi, qurudulmuş et, araq, çaxır və sair daxil olmaqla, 29 təam daxil edilib.

İqtisadçı ekspert Natiq Cəfəri "Yeni Müsavat"a açıqlamasında bildirdi ki, statistik ortabab azərbaycanlı ailəsinin 4 nəfərlik Yeni il süfrəsi 150-200 manata başa gələcək: "Uzun illərdir ki, çox pis bir ənənə var. Hər il bayram öncəsi tələbat artan kimi qiymətlərdə də kəskin artım müşahidə olunur. Ölkədə ciddi rəqabətli mühit olmadığına görə qiymət artımı daha da sürətlənir. Çünki ölkəyə məhsul gətirən şirkətlər, yaxud da yerli məhsul istehsal edən şirkətlər barmaqla sayılacaq qədər azdır. Bunlar da təbii ki, rəqabətli mühit olmadığına görə tələbat artan kimi qiymətləri qaldırmaq kimi bir addım atırlar ki, bu da doğru yanaşma deyil. Digər ölkələrdə görmüşük ki, bayramqabağı ciddi en-

dirimlər olur və insanların bayramları daha yaxşı keçirməsi üçün sanki şirkətlər və satış nöqtələri bir-biri ilə rəqabətə girir, qiymətləri aşağı saldıraraq daha çox müştəri cəlb etməyə çalışırlar. Biz də isə bunun tam əksini görürük. Azərbaycanda Yeni il daha çox sevilən və qeyd edilən bayramlardan biridir. Bu uzun illərdir artıq ənənəyə çevrilib. Buna görə də ənənəvi Yeni il süfrəsində olan ərzaqları hesablasaq, 4 nəfərlik bir ailənin normal şəkildə Yeni il gecəsini keçirməsi üçün minimal olaraq 150-200 manatlıq bir xərc tələb olunur. Onu da nəzərə almaq lazımdır ki, istənilən ailədə həmişə daha artıq yemək tədarükü görülür ki, qonaqlar da gələ bilər. Təbii ki, insanların dolanışığı və gəlir səviyyəsindən asılı olaraq qiymətlər qalxıb 1000-1500 manat da ola bilər. Yeni il süfrəsinə asetrin balığı, ağı balıq və yaxud da kürü qoymaq istəyənlər də ola bilər ki, bu zaman təbii ki, daha çox pul sərf olunur. Amma biz orta statistik Azərbaycan ailəsinin Yeni il süfrəsinə hesablasaq, bunun 150-200 manata başa gələcəyini görürük".

Xatırladaq ki, statistika əsasında, 2017-ci ilin yanvar-oktyabr aylarında əvvəlki ilin yanvar-oktyabr aylarına nisbətən istehlak məhsullarının və xidmətlərin qiymətləri 13,7 faiz, o cümlədən ərzaq məhsullarının qiymətləri 17,6 faiz artıb.

□ **Günel MANAFLI,**
"Yeni Müsavat"

Fədayə Laçın həbsdə qaldı - azadlığı üçün müraciət edənlər danışdı

Müğənninin apelyasiya şikayəti təmin olunmadı

Ev dustaqlığına buraxılması ilə bağlı Apelyasiya Məhkəməsinə müraciət edən müğənni Fədayə Laçının şikayəti təmin olmayıb. Musavat.com-un məlumatına görə dekabrın 21-də Apelyasiya Məhkəməsinin qərarını əsasən birinci instansiya məhkəməsinin çıxardığı qərar dəyişdirilmədən saxlanılıb. Beləliklə, müğənni həbsdə qalıb.

Xatırladaq ki, bir müddət bundan əvvəl 9 xalq artisti, o cümlədən Alim Qasımov, Afəndil İsrailov, Rafiq Hüseynov (Rəmiş), Arif Babayev, Məsum İbrahimov, Zaur Rzaev, Nazpəri Dostəliyeva, İlqar Muradov və Səkinə İsmayılova müğənni Fədayə Laçının azadlığa çıxarılması ilə bağlı müraciət imzalayaraq ölkə prezidentinə və birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevaya ünvanla-

mışdılar. Lakin görüldüyü kimi, xalq artistlərinin də müraciəti prosesin gedişatına təsir edə bilməyib.

Məsələ ilə bağlı xalq artisti Alim Qasımov "Yeni Müsavat"a danışdı: "Fədayə Laçınla demək olar ki, heç bir zaman görüşməmişəm, yaxından tanıyıram, haqqında da heç nə deyə bilmərəm. Sadəcə, qadın olduğuna görə ağsaqqallarla bir yerə yığışım müraciət imzaladıq

ki, hökumət onu bağışlasın. Heç bilmirəm o, nə iş görüb. Yəqin ki, əməlini araşdıracaqlar. Biz istəyirdik ki, nə edibse, hansı səhvə yol veribse, bir qadın kimi onu bağışlasınlar. Bundan artıq daha heç nə edə bilmərik".

Xalq artisti Arif Babayev: "Onun bacısı İlahə mənim tələbəmdir. Məndən xahiş etdi ki, bir ağsaqqal kimi köməklik göstərək. Sağ olsunlar, Alim Qasımov və digərləri müraciətə imza atdılar ki, heç olmasa zamana buraxılsın, azadlığa çıxsın. Amma bilirsiz, qanun qarşısında biz acizik. Demək ki, həmin olayda nəse olub ki,

Fədayəni həbs ediblər. Əvvəlcə düşünürdük ki, əməli yüngüldür, hər halda, azadlığa çıxar".

Arif Babayev müğənninin onun tələbəsi olmadığını açıqlayıb: "Fədayə mənim tələbəm olmayıb, ara-sıra bir-iki dəfə sinfimə gəlib. Ancaq bacısı İlahə 4-5 il tələbəm olub... Hər halda, insandır, ürəyimiz yanır, yəqin ki, yaxşı olar".

Qeyd edək ki, bu il oktyabrın 23-də Bakıda məhsulların qaçması faktı ilə bağlı Baş Prokurorluğun Ağır Cinayətlərə Dair İşlər üzrə İstintaq İdarəsində başlanan cinayət işi üzrə Fədayə Məmmədova (Fədayə



Laçın) təqsirləndirilən şəxs qismində cəlb olunaraq Nəsimi Rayon Məhkəməsinin qərarı ilə bərasində həbs-qətimkan tədbiri seçilib. Onun bərasində Cinayət Məcəlləsinin 304.2.1-ci (mühafizə altında olan şəxsə qaçmağa yardım etmə, qabaqcadan əlbir olan bir qrup şəxs tərəfindən törədildikdə) maddəsi ilə cinayət işi başlanılıb. Nəsimi Rayon Məhkəməsinin qərarı ilə Fədayə Laçın bərasində üç ay müddətində həbs-qətimkan tədbiri seçilib.

O, Cinayət Məcəlləsinin 304.2.1 (qabaqcadan əlbir olan bir qrup şəxs tərəfindən

azadlıqdan məhrum etmə və ya həbs yerindən, yaxud mühafizə altından qaçma) və 308.2-ci (vəzifə səlahiyyətlərindən sui-istifadə ağır nəticələrə səbəb olduqda) maddələri ilə ittiham edilir. Xatırladaq ki, Bakı-Astara-Bakı planlı dəmir yolu qarovulu ilə Bakı şəhərinə müşayiət zamanı xüsusi vaqondan dustaqlar Əli Ağami və Etibar Məmmədov qaçmışdı. E.Məmmədov saxlanılan zaman atışmada ölüb. Əli Ağami isə saxlanılıb. Öldürülən E.Məmmədovla sevgili olan F.Laçın ittihamları qəbul etmir.

□ **Xalidə GƏRAY,**
"Yeni Müsavat"

Nəsimi Rayon Məhkəməsinin qərarı ilə sabiq deputat Hacı Qalib Salahzadənin oğlu Əlihüseyn Salahzadə 3 il müddətinə azadlıqdan məhrum edilib. O, Cinayət Məcəlləsinin 315.2-ci (hakimiyyət nümayəndəsinə qarşı müqavimət göstərmə və ya sağlamlığı üçün təhlükəli olan zor tətbiq etmə) maddəsi ilə təqsirləndirilib.

Məhkəmə istintaqı dövründə barəsində Nəsimi Rayon Məhkəməsinin qərarı ilə 3 ay müddətinə həbs-qətimkan tədbiri seçilən Ə.Salahzadə "Azərsu"nun əməkdaşı Elbəy Mirzəyevi döyməkdə təqsirli bilinir. Hacı Qalib isə məhkəmə qərarını şərh edərkən deyib ki, zərərçəkən şikayətçi olmadıq halda, dövlət ittihamçısı onun oğluna 5 il həbs cəzası tələb edib, hakim isə 3 illik cəza kəsib. Ancaq maraqlısı odur ki, sabiq deputat növbəti məhkəmə instansiyalarına müraciət etmək niyyətində olmadığını bildirib. "Yeni Müsavat"a müsahibəsində Hacı Qalib Salahzadədən əvvəlcə bunun səbəbi barədə soruşduq:

- Hacı, mətbuata açıqlamanızda demişiniz ki, hökmlə bağlı nə Apelyasiya Məhkəməsinə, nə də Ali Məhkəməyə şikayət etməyəcəksiniz. Adətən, növbəti instansiyalar cəzanın yüngülləşdirilməsi barədə qərar çıxarır. Belə olan halda şikayətçi olmamağınızın səbəbi nədir?

- Bilirsiniz necədir? Mən nə vəkildən, nə məhkəmədən narazı deyiləm. Nəsimi Rayon Məhkəməsinin hakimi Şəlalə xanım Həsənovadan narazılığım yoxdur. Mən niyə özümü aldadam ki? Çünki oğlum on dəfə məhkəməyə gedib-gəldi. Mən prosesləri izləyirdim, bu qərardan razı olsaydı, elə ikinci, üçüncü prosesdə hökm oxunardı, məsələ bitərdi. Özü də məhkəmə qapalı keçdi, bir dəfə də jurnalistlər buraxılmadı. Mən bütün bunları bilib-bilə niyə apelyasiya şikayəti verirəm? Oradakı hakimlər deməzmi ki, ay Hacı, sən vəziyyəti bilmirsən, bizi niyə işə salırsan? Bilirəm ki, xüsusi olaraq tapşırıq olub. Yoxsa 21 yaşlı gənci Qurban bayramı günü evindən aparmazdılar. Özü də niyə mən Apelyasiya və ya Ali məhkəmələri pis vəziyyətdə qoyum? Bunu ilk gündən heç kəs gizlətməyib ki... Mənim özümdən də dəfələrlə üzrxahlıq ediblər ki, bu, belə olmalıdır. Faktiki olaraq bu uşaq 70 manat pula görə orda yatır. Guya bu pulu versə, dava olmazdı.

- Su puluna görə?

- Bəli. İndi bu da bir az gülməlidir ki, yəni Hacı Qalibin 70 manatı yoxdurmu su pulunu versin?

- Siz həm də YAP üzvünüsünüz, eləmi?

- Bəli, 1995-ci il mayın 10-dan YAP-in üzvüyəm.

- Bəs oğlunuz necə?

- O, uşaqdır, hələ 21 yaşındadır.

- Üstəlik, siz Şeyxin qohumusunuz...

- Kiminlə qohum, ya dost olmağımın mənim üçün əhəmiyyəti yoxdur. Mən bilirəm ki, mənə qarşı bu tələləri təşkil edən, kombinasiyaları quran-

ğa ki, 315-ci maddəni veriblər ha, 2000-ci ildə mənim özümü də həmin maddə ilə ittiham ediblər. Bir şeyi düşünürəm ki, deyəsən, gələcəkdə mənim oğlum da deputat olacaq (Gülür). Çünki dediyim kimi, mən 315-ci maddə ilə deputat olmuşam. Olan hadisəni deyirəm. Allah ulu öndər Heydər Əliyevə rəhmət eləsin. O vaxt biri prokurorluğa menden şif-

arişli şeydir. Burada maraqlı məsələ bilirsən nədir? Cənab prezident humanist qərarlar verir, çox çalışır ki, həbsxanalar dolmasın. Məsələ belədir ki, bir gənc oğlan həbsə düşəndən sonra - mən iki dəfə ora düşmüşəm də, bilirəm - ən azı həbsxanada olan qayda-qanunları öyrənir, cinayət aləminin nə olduğunu bilir. Məsələn, oğlum mənə zəng edib deyən-

düz. - *Ordan nə deyirlər?* - Yəqin həbsə gedəndən sonra institutdan da çıxararlar. Güclə bunun boynuna qoyurlar ki, sən xuliqansan, "banditsən". - *Hacı, ola bilərmi ki, bağışlanmasın üçün prezidentə müraciət edəsiniz?* - Bilirsən nə təhərdir? Allah prezidentin canını sağ eləsin,

"315-ci maddə bizim ailəyə düşür"

Hacı Qalib Salahzadə: "Türməni kişilər üçün tikiblər də"



"Bərk əsəbiləşdim ki, "ayə, köpək oğlu, mənimlə "vorobskoy" qayda-qanunlarla danışırsan?"

lar kimdir. Kim də yox e, kimlər... Bunlar 1995-ci ilin 7 sentyabr seçkilərindən gələn məsələlərdir.

- *Deyirsiniz qohumluğun önəmi yoxdur. Bəs Şeyx həzrətləri sizə telefon açıb "keçmiş olsun" dedimi? Yaxud görüşüb-danışdınız mı barədə?*

- İnan Allaha, mən heç kəsə ağız açmamışam. Yalnız onu eləmişəm ki, bəzi dostlarıma zəng edib demişəm ki, belə məsələlər var...Vəssalam, şüttamam. İstəyir lap mənim oğluma 10 il versinlər, bir adam ağzı açmamışam, heç ağzı açan da deyiləm. Allah var. Qurban bayramı günündə gəlib bunu evindən apardılar. İttiham elədilər ki, sən hakimiyyət nümayəndəsinə, "Azərsu"nun işçisinə qarşı xuliqanlıq edibsən. Hansı ki, zərərçəkən çilingərdir. Belə çıxır ki, Azərbaycandakı çilingərlər də hakimiyyət nümayəndəsidir. Sizə bir söz deyim, bizim uşa-

kayət eləmişdi ki, bəs Hacı Qalib 8 nəfəri öldürüb. 3 aydan sonra rəhmətlik maraqlanıb ki, bu Hacı Qalibin işi nə oldu? Bu, rəhmətlik Cəlal Əliyevin mənə dedikləridir... Soruşur ki, Hacı Qalibi niyə tutmuşunuz? Ona deyirlər ki, bir milisə sille vurub. 315-ci maddəni verəndə gerek zərərçəkən dövlət nümayəndəsi olsun axı. Rəhmətlik Heydər Əliyev də deyib ki, ayə, vağzalda gündə 30 dənə milisi döyürlər, bir nəfəri tutmursunuz, necə olur Hacı Qalibi tutmuşunuz? Elə həmin gün mənim dalımcı Şüvəlan türməsinə məşin gəldi, məhkəməyə apardılar, bir saatın içində açıb buraxdılar ki, "Gəl, çıx bayıra!" Ulu öndərin mənə etdiyi yaxşılığı deyirəm. 315-ci maddə mənim üçün belə düşərli oldu. Sonra da Allah cənab prezidentə cansağlığı versin, onun vaxtında deputat seçildim. Elə yadıma düşmüşkən, bir məsələni də danışıram.

"Oğlum deyir, "Ata, kişinin başına iş gələr", mənə ürək-dirək verir"

deyəcək. Özü də bu, ən ağır vaxtlarda olurdu. O vaxt bilinirdi ki, kim kimin adamı, kim kimin dostudur. İndi Allah cənab prezident İlham Əliyevə cansağlığı versin, sakitlik, əmin-amanlıqdır.

- *Hacı, həbsinizi xatırladınız. O zaman nə qədər həbsdə yatdınız?*

- 3 ay bir yatmışam, 7 ay yanımda bir. Düşünürəm ki, deyəsən, 315-ci maddə bizim ailəyə düşür (ürəkədən gülür).

- *Görürəm ki, sizin əhvalınız yerindədir. Amma yaqın ki, oğlunuzun həbsinə görə anası daha çox narahatdır. Sizi günahlandırır ki?*

- Bir söz deyim sənə, türməni kişilər üçün tikiblər də. İndi bu uşaq səhv eləyib, nə olubsa, olub. Elə şey var ki, adam gülməkdən özünü saxlaya bilmir. Evdəkinin ağzı nədir ki, bir kəlmə danışsın (gülür). Bunlar hamısı boş şeylərdir. Özü də oğlum olduğuna görə demirəm, onun tərbiyəsi elədir ki, mənim ondan heç bir nigarançılığım yoxdur. Mən elə tərbiyə verməmişəm ki, ondan nigaran qalım. Nə siqaret çəkəndir, nə neşə çəkəndir, nə pis işlərlə məşğul olandır. Belə şeylərdən uzaq adamdır.

- *Həbsdə olduğu müddətdə oğlunuzla görüşmüşünüz?*

- Yox. Amma mənə zəng edir.

- *Nə deyir?*

- Deyir, ata, kişinin başına iş gələr. Ən maraqlısı odur ki, o, mənə ürək-dirək verir. Dedim, ay oğul, niyə narahat olursan ki? Get, başını sal aşağı, olub, olub da. Artıq dördüncü aydır Kürdaxanıdadır. Bundan sonra hara göndərəcəklər, bilmirəm. Ona ümumi rejim veriblər. Mənə o qədər zəng edirlər ki. Hətta dost-tanış deyir sən 5-10 min pulun yoxdur ki, oğlunu buraxdırasan? Dedim, gedin, öz işinizlə məşğul olun, bu,

də ki, ata, "pərejivat" eləmə, belə-elə... Bərk əsəbiləşdim ki, aya, köpək oğlu, sən cəmi 3 aydır ora gedibsən, artıq mənimlə "vorobskoy" qayda-qanunlarla danışırsan, mənə ürək-dirək verirsən? (gülür).

- *Hacı, bu dediklərinizi də yazacağam...*

- (Gülür.) Yaz. Özü də sən bir işindən xoşum gəlir ki, mənim sözlərimi olduğu kimi yazırsan. Mən elə danışırım ki, sadə adamlar da nə dediymi aydın başa düşür. Bir şeyi də deyim ki, oğlum Bakı Koperasiya İnstitutunun 4-cü kursunda oxuyur. Özü də gün-

balalarını saxlasın! Onun o qədər iş-gücü var... Mən televizora baxıram, görüşlərini, danışmalarını izləyirəm. Elə bu gün də Heydər Əliyev Mərkəzində tədbir var idi. İndi prezident durub Hacı Qalibin işi ilə məşğul olsun? Bunu gözləmək mənim tərifimdən yüngüllük olar.

- *Ancaq demədiniz ki, Şeyx sizə zəng edib, ya yox?*

- Onun da o qədər iş-gücü var, başı qarışıqdır. O da mənim xasiyyətimi bilir ki, bu işə görə ona zəng edən deyiləm.

□ **Elsad PAŞASOY,**
"Yeni Müsavat"



"Bu, İslam dininin də tələblərinə ziddir"

"Reproduktiv sağlamlıq haqqında" yeni qanun layihəsində qeyd edilib ki, cins ilə bağlı irsi xəstəliyin keçilmə ehtimalının olduğu hallar istisna, köməkçi reproduktiv texnologiyaların tətbiqi zamanı uşağın cinsinin planlaşdırılmasına icazə verilməyəcək.

Məsələ ilə bağlı Milli Məclisin Səhiyyə komitəsi sədrinin müavini Musa Quliyev modern.az-a açıqlama verib.

Deputat bildirib ki, yeni qanun layihəsində əsas məqsəd selektiv abortların qarşısının alınması və uşağın cinsinə görə abort olunmasının qadağan edilməsidir.

"Adətən ultrasəs müayinəsi ilə hamiləliyin 3 aylığında müəyyən edirlərsə ki, uşaq qız uşağıdır, valideynlərinin birinin arzusu ilə abort elətdirirlər. Biz də belə halları nəzərə alaraq, qanunla bunu qadağan edirik. Belə hallar demografik problemlər yarada bilər. Həmçinin bir canlı insanın məhv edilməsi məneviyyətə zidd məsələdir. Bu, həmçinin İslam dininin də tələblərinə ziddir. Buna görə də bu qadağa qanunda yer alıb".

Qeyd edək ki, "Reproduktiv sağlamlıq haqqında" yeni qanun layihəsinin Milli Məclisin yaz sessiyasında müzakirəyə çıxarılacağı gözlənilir.



Kanat yolunda qışqıran qadın

Zamin Hacı
zaminhaci@gmail.com

“Şahdağ” turizm mərkəzində növbədə, basabasda qışqıran qadının videosuna baxdım. Məncə, bizim insanların bu dağa çıxıb üzü aşağı yellənmək, kanat yolundan baxmaq həvəsi ölkəmizdəki məqsədyönlü inkişafı bağlıdır. Kəsibçılıq olsaydı, insanlar niyə dağa çıxmağa həvəslənsin? Şair demişkən: “Füzuli kef dahıya dağa çıxdı, Dedilər bəxtəvər yaylağa çıxdı”.

Hərə bir cür inkişaf eləməkdədir. Örnək üçün, keçən həftə özəl klinikalardan birində vətəndaşı öldürdülər. Hadisə əməliyyat zamanı olsa da, klinika onun pomidor turşusundan zəhərlənib öldüyünü dedi. Bəlkə də əməliyyat zamanı pomidor yeyirmiş. Ya da heç ölməyibdir, bunlar hamısı dezinformasiyadır, beləncik yalan-palanları yazan saytları isə Əflatun müəllim internetin qara kitabına salmalıdır.

Bu yerdə ağılıma gəldi ki, Amaşov da bizim milli “Orxan Pamuk”dur, hərəsi öz “Qara kitab”ını yazmışdır. Kim bilir, bəlkə yaxşı dəstəkləsək Amaşova da Nobel mükafatı verərlər. Hamısı paxıllıqdandır. Gəlin bir-birimizin ayağından çəkməyək. Bu temada güclü bir lətifə də vardır, yazım bura, hələlik yerimiz çoxdur. Deyir azərbaycanlı, erməni və gürcü ölür, cəhənnəmdə bunları qaynatmaq məqamı gələndə oranın müdiri tapşırıq verir: “Ermənilərin qazanının qapağını bərk bağlayın, onların biri çıxa bilsə nərdivan uzadıb o biri erməniləri də çıxardacaq. Gürcünün qazanını da bərk bağlayın, bu da bir hiylə fikirləşib, ipdən-zaddan atıb çıxıb qaçacaqdır. Azərbaycanlılar olan qazana isə ümumiyyətlə qapaq qoymayın, çünki bunlardan biri qazandan çıxmaq istəsə o birilər ayağından dartıb təzədən qazana salacaqdır”.

Sözümün canı nədir? Bəlkə heç sözümün canı qalmayıbdır, onu da öldürüblər söz klinikasında. Xəstəxanadakı olaydan bəhs edirdik. Məncə, orda xəstənin ölüb-ölmədiyi, bu işdə həkimlərin rolunun olub-olmadığı haqda mübahisələr də dövlətçiliyimizin yüksək inkişaf səviyyəsi ilə bağlıdır. Artıq ölmə qalib gəlmişik, heç ölüm yoxdur. Bilinmir ölü kimdir, diri kimdir. Tolstoyun “İvan İliçin ölümü” əsərinin qəhrəmanı demişkən, “artıq ölüm qurtarmışdır, o daha yoxdur”.

Bir də mənim hobbilerimdən biri kriminal xronikalari oxumaqdır. Camaat nə yeyib-içir, kim-kimin başını kəsir, harda, nə üçün cibə girirlər - bunlar hamısı cəmiyyəti öyrənmək üçün önəmli detallardır. Örnək üçün, bu yaxında Bakı ətrafı kəndin hansındasa dayanacaqda iki idiot zarafatlaşmışlar. Biri deyib səni bıçaqlayaram, yalandan əlini cibinə uzadıb, o biri cəld tərənib, bunu birinci vurubdur. Öldürəndən sonra görüb mərhumun heç bıçağı yoxdur, məzələnirmiş. Gör necə gözəl ölümdür! İnsan gülə-gülə, sevincə ölmüşdür. Bu da əlbəttə, respublikamızın inkişafı ilə əlaqədardır. Ermənistandan ölümlər də qaçırlar, qəbiristanlıqlar boşalır.

Yaxud Suraxanı tərəflərdə 3-4 qardaşımız yol qırağındakı müasir işıq dirəklərini, plafonları, lampışkaları-zadı söküüb metal qəbulu sexlərinə satmış. Əgər respublikamız üzərində siyasət Günəşi doğubsa, qarantılıqlar yarılıbsa, həqiqətən yol işığına nə ehtiyac? Ancaq nədənsə bu gəncləri tutublar. İndi 4-5 il bunları türmədə saxlamağa dövlətin minlərlə işıq dirəyinin pulu qədər xərci gedəcəkdir. Ölüm hökmü verib işıq dirəyindən asmaqları olardı, ancaq ölüm ləğv edilmişdir. Çətin durumdur. Dövləti idarə eləmək sizə asan gəlməsin.

Daşkəsəndə isə regionların inkişaf proqramından rövneqlənən bir qrup zəhmətkeş poçtxanaya hücum edərək məktubları, banderolları, sovsat qutularını söküüb oğurlamışdır. Santa Klaus yaxşı ki, Daşkəsəndə yaşamır, yoxsa bizim oğruların üzündən dünya uşaqları bu bayramda hədiyyəsiz qalardılar.

Dünən ölkəmizə qış da gəlmişdir, sobanı bərk qucaqlayıb oturun, sizə yaxşı nağıllar danışacağam. Hərçənd qış niyə gəlib, nə istəyir, bunun özü maraqlı məsələlərdən biridir.

Ermənistanın siyasi-hərbi rəhbərliyi ötən ilin aprelində “4 günlük müharibə” zamanı məruz qaldığı uğursuzluğu hələ də unuda, həzm edə bilmir. Öncəliklə də o səbəbə ki, söhbət azad edilən 2 min hektarlıq bir kiçik ərazidən qat-qat çox, Azərbaycan əsgərinin döyüş ruhundan, onun işğalçı ordunun məğlubedilməzlik mifini dağıtmasından və Azərbaycan xalqına verilən güclü stimül və qələbəyə inam hissindən, adekvat olaraq erməni toplumunda yaranan ruh düşkünlüyü və məyusluqdan gedir.

İşğalçı tərəf atəşkəs dövründə bununla ilk dəfə anladı ki, onun Qarabağ müharibəsindəki hərbi “qələbəsi” əslində qələbə deyil, fiksiyadır, “Pirr qələbəsi”dir və istənilən an Azərbaycan hərbi revans götürə bilər. İrəvan rəsmilərini və generalitetini ən çox narahat edən də bu qənaətin erməni ictimai şüurunda möhkəm oturmasıdır. Oudur ki, bu ovsatı dəyişmək, erməni xalqını 2016-cı ilin aprelindəki duruma qaytarmaq üçün dəridən-qabıqdan çıxır, bundan ötrü ən müxtəlif yalanlar uydurur, aprel hadisələrinin əhəmiyyətini kiçiltməyə, erməni ordusunun gücünü isə şişirtməyə çalışırlar.

“Ötən ilin aprelindəki döyüş əməliyyatları zamanı Dağlıq Qarabağda itirdiyimiz mövqeləri istənilən an geri qaytara bilərik”. “Yeni Müsavat” xəbər verir ki, bu sözləri Ermənistan Silahlı Qüvvələrinin Baş Qərargah rəisi Movses Akopyan “Joxovurd” qəzetinə müsahibəsində deyib. Ancaq bununla belə, erməni general ardınca buna zərurət olmadığını da söyləyib.

“Bu gün xirda məsələləri əsgərlərin heyati və situasiyanı kəskinləşdirmək bahasına həll eləmək məqsəduyğun deyil. Əmin olun ki, erməni silahlı qüvvələri qoyulmuş vəzifələrin öhdəsindən gələ bilər. Qoy sizə elə gəlməsin ki, Azərbaycan Qarabağı tutmaq istəmir. Onlar Qarabağı və Zəngəzur da, arada bir İrəvana da göz dikiblər”, - deyər işğalçı ölkənin baş qərargah rəisi bildirib.

Göründüyü kimi, erməni general həm Azərbaycanı hədələmək istəyib, həm də müharibə xofunu gizlətməyə çalışıb. Çünki kim bilməsə də, yeni müharibədə işğalçı ordunun qat-qat böyük, yeri heç vaxt dolmayacaq canlı itkilər verəcəyini bilir. Onu da bilir ki, tək-cə Lələtəpənin azad olunması əməliyyatı zamanı erməni tərəfi 400 hərbcisini itirib - yeni Azərbaycan tərəfindən 3-4 qat çox itki verib.

Erməni ordusu isə xüsusən də son illər ciddi çağırışçı problemi yaşayır. Çünki “aprel sindromu”ndan sonra iş qabiliyyətli adamların, o sırada gənc kişilərin ölkədən köçü daha kütləvi xarakter alıb. Daha heç kim, xüsusən də 18-21



İşğalçının Lələtəpə xiffəti, müharibə xofu - İrəvan həm qorxur, həm də...

Sərkisyan rejimi hələ də aprel məğlubiyətinin acısını yaşayır; erməni generaldan çaşqın bəyanat: “Lələtəpəni istənilən an geri ala bilərik, ancaq...”; rusiyalı analitiklər: “2018-ci il seçkiləri Qarabağ ziddiyyətlərini kəskinləşdirə bilər”

yaşlı gənclər kriminal Sərkisyan rejimi üçün “top eti” olmaq istəmir. Bu yaxınlarda parlamentdə tələbələrini hərbi möhlət hüququnun ləğv edilməsi haqda qanunun qəbul olunması da bilavasitə çağırışçı problemi ilə bağlı idi.

Prezident Serj Sərkisyanın özü isə bu yaxınlarda xarici KİV-ə verdiyi açıqlamada maliyyə problemləri səbəbi ilə Ermənistanın Azərbaycanla silahlı yarışında rəqabət aparmaq, onunla ayaqlaşmaq imkanında olmadığını etiraf etmişdi. Azərbaycan xüsusən də yeni silahlarla təchizat və havada böyük hərbi üstünlüyə malik olması baxımından düşmən ölkəni üstələyir ki, bunu rusiyalı hərbi ekspertlər də təsdiqləyir.

Müharibə riskinə gəlincə, gələn il belə bir risk arta bilər, nəinki azala - baxmayaraq ki, həm Azərbaycan (oktyabr), həm də Ermənistan (aprel) və Rusiyada (mart) prezident seçkiləridir. Hər necə olmasa, müharibə gələndə soruşmur. Əgər düşmən tərəf sülh danışıqlarında indiki maksimalist və pozucu mövqeyini saxlayarsa, müharibənin qarşısını seçkilər kəsməyi də bilər.

Bu xüsusda Beynəlxalq İşlərə dair Rusiya Şurasının “Rusiyanın xarici siyasəti: 2018-ci ilə baxış” adlı hesabatında yer almış bezi fikirlər diqqət çəkir. Musavat.com-un məlumatına görə, hesabatda deyilir ki, Azərbaycan və Ermənistan 2018-ci ilə gözlənilən prezident seçkiləri Dağlıq Qarabağda ziddiyyətləri də aktuallaşdıracaq.

“2018-ci ilin martında Ermənistan prezident seçkiləri olacaq və ilk dəfə prezident ümumxalq səsverməsi ilə deyil, Milli Məclisdə seçiləcək. Serj Sərkisyanın üçüncü dəfə seçkilərə qatılmaq hüququ yoxdur. İstisna deyil ki, seçki fonunda İrəvanın Moskva ilə əməkdaşlığının tənqidi güclənsin. Problemi məsələlərdən biri də energetik əməkdaşlıqla bağlı ola bilər”, - deyər ekspertlər qeyd edir.

Azərbaycana gəlincə, rusiyalı analitiklərin qənaətinə görə, Rusiya ilə münasibətlər burada çətin ki, seçkilərin əsas mövzusu olsun. Onların ehtimalına görə, Azərbaycandakı seçkilərin nəticələri Moskva ilə qarşılıqlı münasibətlərin paradiqmasını dəyişməyəcək: “Prezident İlham Əliyev böyük ehtimalla, öz postunu

saxlayacaq. İlin ən böyük hadisəsi isə Rusiya, Azərbaycan və İran prezidentlərinin Moskva sammiti olacaq. Güney Qafqazın hər iki respublikasındakı seçki kampaniyası Qarabağ ziddiyyətlərini aktuallaşdıracaq. Təmas xəttində epizodik kəskinləşmələr istisna deyil. Tərəflərin müdafiə xərcləri artacaq.”

Məsələ də ondadır ki, Azərbaycanın maliyyə və iqtisadi potensialı, zəngin karbohidrogen resursları öz müdafiə xərclərinin öhdəsindən tamamilə gəlməyə imkan verir. Məhz bu imkanlar hesabına Azərbaycan qardaş Türkiyə, Pakistan və İsrailə strateji əməkdaşlıq hesabına öz hərbi sənaye kompleksini də uğurla qurmaqdadır. Bakı artıq bir sıra silahların, düşmənin “qorxulu yuxusu” olan yüksək dəqiqlikli PUA-ların istehsalına başlayıb. Gələn il isə daha bir neçə hərbi zavodun açılması nəzərdə tutulub.

Bütün bunlar müharibə variantında Azərbaycanın hərbi qələbəsinə yaxınlaşdırın amillər, işğalçı tərəf isə ağılına başına yığmaq üçün yeni və aydın mesajlardır...

□ “Yeni Müsavat”,
□ Siyasət şöbəsi

"ABŞ və onun "sözəbaxan müttəfiqləri" Ukraynanın demokratikləşdirilməsinin uğursuzluğundan sonra MDB ölkələrindəki milli idarəetmə sistemlərinin demontajı kursu götürüblər". Bunu Rusiya paytaxtında keçirilən Müstəqil Dövlətlər Birliyi ölkələri təhlükəsizlik və xüsusi xidmət orqanları Şurasının iclasında çıxış edən Rusiya Xarici Kəşfiyyat Xidmətinin rəisi Sergey Narışkin bildirib.

O, MDB ölkələrinin siyasi rəqiblərinin tam gücü ilə birlik ölkələri arasında əməkdaşlığın inkişafına mane olduqlarını söyləyib: "Biz bu gün bloklarası qarşıdurmanın daha çox odioz formasının şahidi oluruq. Siyasi rəqiblərimiz MDB ölkələri arasında işgüzar və ticarət əlaqələrinin genişləndirilməsinə, qarşılıqlı hesablaşmalarda milli valyutalara keçilməsinə və tranzit imkanlarının inkişafına mane olur".

Sergey Narışkinin Rusiyada ən informasiyalı bir neçə şəxsəndən biri olduğu və hazırda daşdığı vəzifənin hansı imkanlara malik olduğunu nəzərə alaraq onun bəyanatına ciddi yanaşmaq mümkün deyil. Narışkin bu açıqlama ilə nələrə işarə edə bilər? Onun bəyanatındakı birinci cümlə ABŞ və müttəfiqlərinin postsovet respublikalarında hakimiyyət dəyişiklikləri etmək planının olduğunu söyləməyə əsas verirmi?

Azad Demokratlar Partiyasının sədri Sülhəddin Əkbər "Yeni Müsavat"a bildirdi ki, artıq ABŞ başda olmaqla, Qərb Rusiyanın qarşısını almağın zərurətə çevrildiyini anlayıb: "Buna görə də ABŞ 2015-ci ilin fevralında öz Milli Təhlükəsizlik Strategiyasını yenilədiyini açıqlayıb və Rusiyanı durdurmağı başlıca strateji hədəf seçdiklərini bəyan edib. Bundan sonra isə iki illik hazırlıq dövrü oldu.

Bu hazırlıq dövrü 2016-cı ildə NATO-nun Varşavada keçirilən sammitində başa çatdı. Bundan sonra gözlənilirdi ki, ABŞ və onun Avropadakı müttəfiqləri, NATO Rusiyaya qarşı artıq aktiv siyasətə keçəcəklər. Bu, indi görünməyə başlayıb. Nəzərə alsaq ki, iki illik hazırlıq dövrü bitib və bu ildən başlayaraq ABŞ və müttəfiqləri Rusiyaya qarşı aktiv siyasət aparmağa başlamışdılar, bu, gözlənilirdi. Bu siyasət strateji bir plan çərçivəsində aparılır. Strateji plan uzunmüddətli, geniş, hərtərəfli plandır. Bu, smart plandır. "Yumşaq güc"dən daha çox istifadəyə əsaslanmış plandır. Çünki "yumşaq güc"dən getdikcə daha çox istifadə olunacaq. "Yumşaq güc" tətbiqi daha ucuz başa gəlir, qaynar müharibələrə, kiminsə ərazisinə qoşunlar yeritməyə, böyük pullar xərcləməyə ehtiyac qalmır. Bu "yumşaq güc"ün komponentlərindən biri də kəşfiyyatdır. Mən "Dövlət siyasətinin əsasları" kitabımda da göstərmişəm ki, gələcək savaşların xarakteri necə dəyişəcək, kəşfiyyatın rolu nə üçün artacaq. Gördüyünüz kimi, kəşfiyyatın rolu getdikcə artır və bu, artaraq da davam edəcək, kəşfiyyat savaşlarının önemi artacaq. Sergey Narışkinin işarə etdiyi həmin məsələlər də ABŞ və onun müttəfiqlərinin Rusiyanı durdurmaq üçün strateji planın bir hissəsinə, yeni kəşfiyyat sa-

Rusiyadan postsovet ölkələrində hakimiyyət dəyişikliyini xəbərdarlığı

Kreml nədən narahatdır? **Sülhəddin Əkbər:** "Rusiyanı etibarlı periferiyadan məhrum etmək istəyirlər"



vaşları hissəsinə aiddir. Burada təbii ki, digər postsovet ölkələrindəki yerli milli elitəlarla işləmək də nəzərdə tutulur. Yerli milli elitəlarla işləməkdə də məqsəd ondan ibarətdir ki, Rusiyanı etibarlı periferiyadan məhrum etmək mümkün olsun".

S.Əkbərin sözlərinə görə, indiki şəraitdə Rusiya əsasən

Ukrayna və Gürcüstanı çıxsaq, demək olar ki, bütün postsovet respublikalarında keçmiş kommunistlər, keçmiş komsomolçular, keçmiş KQB işçiləri hakimiyyətdə təmsil olunur: "Artıq ABŞ-da və Qərbdə anladılar ki, keçmiş sovet elitələri demokratik islahatlar aparmaq niyyətində və gücündə deyillər, Rusiyanın onlarla çox ciddi şəkildə iş-

lənək imkanları var. Qərb anlamı ki, keçmiş sovet respublikalarında gənc liderlər hakimiyyətə gəlsə də onları Kremlin təsiri altında çıxarmaq mümkün olmur. Ona görə də anlayıblar ki, bu ölkələrdə demokratik islahatları gənc islahatçı demokratlar apara bilərlər. Təbii ki, Qərb imperialist nəzərlə baxdığı üçün çalışacaq özələrinə bağlı olan gənc demokratlar keçmiş sovet respublikalarında hakimiyyətə gəlsin, yaxud da yerli milli elitələri işlətməyə cəhd etsinlər. Yəni metodlar paketindən istifadə olunacaq. Mən, sadəcə, bir-ikisini misal gətirdim. Bu kontekstdə mənim diqqətimi Özbəkistanın yeni prezidentinin Donald Tramp tərəfindən Vaşinqtona dəvət olunması çəkir. Mərkəzi Asiya ilə bağlı ABŞ-ın xüsusi planı var. Mərkəzi Asiyada stavka Özbəkistana olunacaq. Ona görə də Narışkinin açıqlamasını təsadüfi saymıram və gözlənilən hesab edirəm. O, təhlükəsizlik xidmətləri-

nin rəhbərlərinə istiqamət göstərir ki, başlıca siyasi təhdid nədir və o, hansı istiqamətdən gözlənilir. Bu, Rusiya başda olmaqla, bütün postsovet məkanına aiddir".

Bəs postsovet məkanındakı daxili ənənəvi müxalifət qüvvələri ABŞ-ın sözügedən planına uyğun gəlirmi, bu planda yer ala bilərlərmi?

Sülhəddin Əkbərə görə, Qərb kəşfiyyatı ilk növbədə mövcud hakim elita içərisində demokratik islahatlar tərəfdarı olan, Qərbə meyilli olanlarla işləyəcəklər: "İkincisi, iş adamları ilə işləyəcəklər. Bunu xüsusi nəzərə almaq lazımdır. İş adamları öz maraqlarına görə Qərbin təbii müttəfiqləridir. Üçüncüsü, həmin ölkələrin bütün demokratik potensialı nəzərə alınacaq və ilk növbədə də demokratik qüvvələr içərisindəki Qərbə bağlı olan qüvvələr kənarda qoyulmayacaq".

□ Etibar SEYİDAĞA, "Yeni Müsavat"

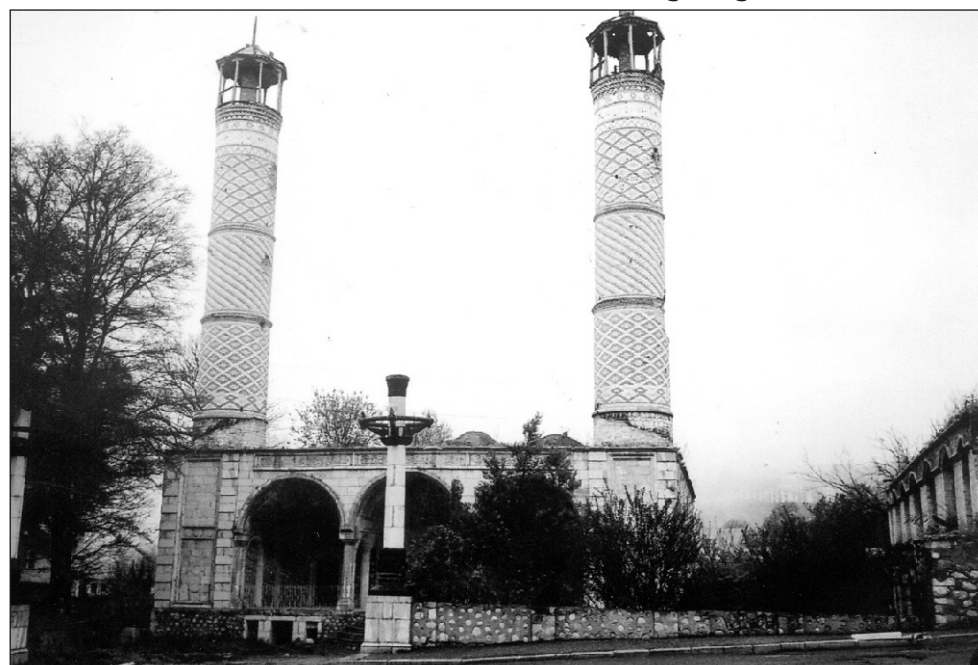
Qarabağsız daha bir il - 2018-dən nə gözləyək?

Arzu Nağıyev: "Azərbaycan artıq diktə edən tərəfdir və konkret təkliflərə malikdir, görüş naminə görüşlərə getməyəcək"

Elçin Mirzəbəyli: "Ermənistan 2018-ci ildə də təxribatlarını və münəqişə ətrafında ritorikani davam etdirməyə çalışacaq"

"2017-ci ildə Qarabağ münəqişəsinin həlli ilə bağlı hər hansı bir ciddi irəliləyiş baş verməyə də, danışıqlar prosesində ölkəmizin mövqelərini möhkəmləndirən bir sıra mühüm hadisələr baş verib".

Politoloq Elçin Mirzəbəyli bu fikirləri "Yeni Müsavat"a açıqlaması zamanı bildirdi. Ekspert başa çatmaqda olan ili Qarabağ məsələsi prizmasından dəyərləndirərkən bir sıra hadisələrə diqqət çəkdi: "Bunların sırasında İraq Kürd Muxtariyyətinin və Kataloniyanın müstəqillik iddialarının iflası uğraması, separatizmə qarşı sərt təkpi göstərilməsi, Avropa İttifaqının «Şərqi Tərəfdaşlığı» proqramına daxil olan ölkələrin Brüssel sammitinin bəyannaməsində dövlətlərin ərazi bütövlüyü, müstəqilliyi və suverenliklərinin dəstəklənməsini qeyd etmək olar. Digər tərəfdən, Bakı-Tiflis-Qars dəmir yolu xəttinin istifadəyə verilməsi, Şimal-Cənub Beynəlxalq Nəqliyyat Dəhlizinin önəmli bir hissəsinə çevrilməsi və Bakı-Tiflis-Qars dəmir yolu xətti ilə sinerji yaradaraq həm də Cənub-Qərb marşrutu üzrə daşınmaların həcmünün



artmasına səbəb olacaq Astara-Rəşt dəmir yolu xəttinin reallaşması istiqamətində atılan addımlar da işğalçı ölkənin təcrid olunması baxımından önəmli sayıla bilər. Bu layihələr tam gücü ilə fəaliyyətə başladığıdan sonra Ermənistanın təcrid olunması prosesinin nə dərəcədə effektiv olduğu daha aydın görünəcək".

E.Mirzəbəylinin sözlərinə görə, 2018-ci ildə Dağlıq Qarabağ münəqişəsinin həlli ilə bağlı hansı hadisələrin baş verəcəyini öncədən proqnozlaşdırmaq çox çətindir: "Şübhəsiz ki, həmsədr ölkələr, xüsusilə də Rusiya müharibənin baş verməsinə çalışacaq. Moskva say göstərəcək ki, danışıqlar prosesi davam etsin,

Bakıda da, İrəvanda da müəyyən ümidlər yaransın. Lakin bütün bunlar imitasiya xarakteri daşıyacaq".

Ekspertin fikrincə, lokal hərbi əməliyyatların baş verməsi hər zaman mümkündür: "Ermənistan 2018-ci ildə də təxribatlarını və münəqişə ətrafında ritorikani davam etdirməyə çalışacaq. Mövcud realitələri

nəzərə alsaq, 2018-ci ildə münəqişənin həlli ilə bağlı hansısa nəticənin əldə oluna biləcəyi real görünür. Amma bu vəziyyət istənilən an dəyişə bilər".

Politoloq Arzu Nağıyev də 2017-ci ildə Azərbaycanın Qarabağla bağlı öz mövqelərini möhkəmləndirdiyi qənaətinədir: "Dağlıq Qarabağ münəqişəsinin həlli ilə bağlı 2017-ci ili xarici və daxili siyasət, eyni zamanda hərbi baxımdan dəyərləndirək, belə bir şəkil alınır: Münəqişə başlayandan indiyə qədər Avropa dövlətləri Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü tam şəkildə dəstəklədi və Ermənistanın işğalçı olduğuna bir işarə vurdu. Özü də belə bir bəyanat Ermənistanın bütün cəhdlərinə baxmayaraq, məhz Avropa İttifaqının mühüm siyasi qurumları tərəfindən verildi. Bu, çox əhəmiyyətli bir qələbədir. Bununla yanaşı, 2017-ci ildə Cəfər Mərcanlıya köç oldu və "Böyük qayıdış"ın təməli qoyuldu. Ermənistan hiss etdi ki, işğaldan təmizlənən ərazilər dərhal bərpa olunacaq və qayıdışın olmayacağı barədə ermənilərin gözləntiləri iflasa uğradı. Bununla yanaşı, sərhəd bölgələrimizdə bərpa və quruculuq işləri müsbət bir istiqamətdə davam etdirildi".

Ekspert il ərzində ölkəmizdə ordu quruculuğuna mühüm diqqət yetirildiyini, müxtəlif hərbi təlimlərin keçirildiyini, yeni hərbi texnikaların alındığını, ordumuzun müasir silahlarla təchiz olunması və yeni hərbi

hissələrin yaradılması ilə bağlı ciddi addımlar atıldığını vurğuladı: "Artıq Azərbaycan tərəfi dünya ictimaiyyətinə çatdırı bildi ki, Azərbaycan heç vaxt ikinci bir erməni dövlətinin öz ərazisində yaradılmasına imkan verməyəcək və hərbi yolla işğala son qoymağa da hazırdır". **Ancaq A.Nağıyev vasitəçilərin bu il də irəliləyişə doğru heç bir addım atmadığını qeyd etdi:** "Təəssüf ki, ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədrləri yenə öz amplitudasına uyğun olaraq deklarativ bəyanatlardan başqa bir iş görmədilər. Ermənilər məcbur olub danışıqlara gəlsələr də münəqişə öz həllini tapmadı".

Politoloq 2018-də savaşa risklərinin olduğunu da söylədi: "Bildiyiniz kimi, 2018-ci il regionda demək olar ki, seçki ili kimi yadda qalacaq. Yeni Ermənistan seçkilər ərəfəsində separatçıların verdikləri "müstəqillik" məsələsi ilə siyasi gedişlər edəcək və bu proses başa çatana qədər münəqişənin bizim xeyrimizə həll edilməsinə imkan verilməyəcək. Rusiyada da seçki ili olduğuna görə Moskva nüfuzunu qorumaq üçün Ermənistanı yardım göstərəcək. Səbəbi isə elektoratın özünə tərəf çəkilməsi amili ola bilər. Azərbaycanın isə daxili və xarici siyasətində münəqişənin həllini ən prioritet istiqamət olduğunu nəzərə alsaq, Ermənistan hərbi-siyasi və diplomatik təzyiçin artırılması davam etdiriləcək. Bunu təbii ki, həm də beynəlxalq qurumlar səviyyəsində edəcək. Görüşlərə gəldikdə isə Azərbaycan artıq diktə edən tərəfdir və konkret təkliflərə malikdir, görüş naminə görüşlərə getməyəcək".

□ Cavid TURAN "Yeni Müsavat"

Son vaxtlar ölkə ərazisində ölümlə nəticələnən yol-qəza hadisələrinin sayı artıb. Daxili İşlər Nazirliyinin bu günlərdə açıqladığı rəsmi statistikaya görə, təkcə ötən həftənin şənbə və bazar günlərində respublika ərazisində 17 qəza hadisəsi qeydə alınıb. İki gündə 12 nəfər ölüb, 17 nəfər yaralanıb.

Təəssüflər olsun ki, ölkə əhalisinin ölüm səbəbləri arasında yol qəzaları ilk yerlərdən birini tutur. Belə ki, bu ilin 11 ayı ərzində Azərbaycanda 1678 yol qəzası qeydə alınıb, 687 nəfər ölüb, 1583 nəfər isə yaralanıb. Statistika onu göstərir ki, piyada ölümlə nəticələnən yol qəzaları da artıb və bunlar paytaxtda daha çox baş verir. İnsanların işıqforun qırmızı işığına məhəl qoymaması, piyada zolaqlarından, o cümlədən yeraltı və yerüstü keçidlərdən istifadə etməməsi bədbəxt hadisələrlə və bir çox hallarda ölümlə nəticələnir.

"Yeni Müsavat" qəzetinin müxbiri şəhərin bir sıra yollarında piyadaların hərəkətini müşahidə edib.

İlk müşahidəmizi insanların sıx hərəkət etdiyi "8-ci kilometr bazarı" ətrafında apardıq. Burada piyadalar yolla intensiv hərəkət edən avtomobillərin qarşısında sanki podiuma çıxırlar. Kimi qaça-qaça, kimi isə telefonla danışaraq yolu keçir. Bazarda alış-veriş edənlər isə əllərindəki ağır yüklərlə dördzolaqlı yolu qarşı tərəfə keçməyə çalışırlar. Bazar ətrafında yükdaşıyan arabacılar da nəqliyyata çətinliklər yaradırlar.

Bildirik ki, "8-ci kilometr" bazarının qarşısında yeraltı piyada keçidi mövcuddur. Təəccüblü məqam odur ki, piyadalar həmin keçiddən istifadə etmir və keçid demək olar ki, istifadəsiz qalıb. Həmin keçidin

"Lotos" və "Diqlas" ticarət mərkəzlərinin qarşısında iki istiqamətdə çıxışı da var. Təəssüflər olsun ki, az sayda piyadaların həmin keçiddən istifadə etdiyinin şahidi olduq. Ərazidə olduğumuz zaman müşahidə etdik ki, piyadalar özlərinə təhlükə yaratmaqla yanaşı, sürücüləri də təhlükə altında qoyur, nəqliyyat vasitələrinin hərəkətinə mane olurlar. Piyadalar yolu əks istiqamətdə keçərkən əl işarələri ilə avtomobilləri dayandırmağa çalışırlar, 4 zolaqlı yolu çətinliklə qarşı tərəfə keçirlər. Piyadalar yolun yansına çatanda tələsik yolu iki hissəyə ayıran arakəsmənin üzərinə çıxır, növbəti yolda avtomobil axınının azalmasını gözləyirlər. Seyrəklik olanda isə hoppanıb hərəkətlərinə davam edirlər.

Halbuki həmin ərazidəki yeraltı piyada keçidi ilə cəmi bir neçə dəqiqəyə rahat və təhlükəsiz şəkildə qarşıya tərəf keçə bilər. Elə məqamlar olur ki, sürücülərin əksəriyyəti piyadaların əl işarələrinə məhəl qoymayaraq yollarına davam edirlər. Bəzi hallarda piyada və sürücü arasında mübahisələr yaranır.

"Niyə yeraltı piyada keçidindən istifadə etmirsiz" sualı ilə piyadalara müraciət etdik. Qaydanı pozan bir neçə piyadanın fikirlərini də aldıq. Suallımıza cavabları birmənalı oldu. Piyadalardan bəziləri harasa tələsdiklərini, yaşlılar isə səhətləri ilə əlaqədar keçiddən

Ölümlə tələsənlər...

Piyadaların məsuliyyətsizliyinin acı statistikasını; Vaqif Əsədov: "Hadisənin piyadanın günahı üzündən baş verdiyi sübut olunanda onlar da həm inzibati, həm də cinayət məsuliyyətinə cəlb olunurlar"



istifadə etmədikləri dedilər. Lakin unutmayaq ki, piyada keçidlərindən istifadə etməmək ilk növbədə özümüzün həyatımız bahasına başa gələ bilər. Mənzil başına bu cür tələsmək əslində ölümlə tələsməyə bərabərdir...

Mövzu ilə bağlı "Yeni Müsavat" a açıqlama verən Bakı Şəhər Dövlət Yol Polisi İdarəsinin İctimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinin rəisi, polkovnik Vaqif Əsədov qeyd etdi ki, sürücü diqqətli olmalı, hər bir şəraitə hazır olmalıdır: "Sürücü vəziyyətdən asılı olaraq nəqliyyat vasitəsini ehtiyatla idarə etməlidir ki, hərəkət istiqamətində hər hansı bir təhlükə yaranarsa o təhlükədən yayına bilsin. Sürücü sürət həddini aşarsa, təbii ki, bu zaman sürət həddindən asılı olaraq öylə məsafəsi yaranır. Təsəvvür edin ki, 100 km sürətlə gedirsə, tormoz verən zaman maşın 14 metr sürüşür. Yox, əgər 80 km sürətlə getsə, bu zaman 8 metr öylə məsafəsi yaranır. Hər nə olursa-olsun, sürücü vəziyyətdən, şəraitdən asılı olaraq ehtiyatla hərəkət etməlidir ki, qəfil hərəkət istiqamətində bir maneə çıxsın, həmin maneə ilə toqquşmasın. Yeni həm digər nəqliyyat vasitələri ilə ara məsafəsi düzgün saxlanılmalıdır, həm sürət həddi düzgün seçilməlidir, həm də diqqət yayınmamalıdır".

Polkovnik bildirdi ki, yollarda nizam-intizamın yüksəldilməsi məqsədilə keçirilən tədbirlər nəticəsində 85 mindən artıq piyada saxlanılıb, məsuliyyətə cəlb edilib: "Təbii ki, piyadalar tərəfindən cərimələrin ödənilməsi ilə bağlı müxtəlif tədbirlər həyata keçirilir. Bu cərimələrin tam ödənilməsi üçün də artıq zəruri tədbirlər həyata keçiririk. Qaydanı pozan şəxslərin iş yerlərinə və yaşadığı ərazi üzrə sahə inspektorlarına göstərişlər verilir. Piyada həmin cəriməni ödəməklə məsuliyyəti artır və nizam-intizamı yüksəlir".

V.Əsədovun sözlərinə görə, son zamanlar statistikaya əsasən hadisələrin sayı azalıb, eləcə də ölüm faktoru da aşağı düşüb: "Yenə də hadisələrin təhlili onu deməyə əsas verir ki, piyadaların avtomobillərlə vurulması ümumi hadisələrin 67 faizini təşkil edir ki, bu da çox ciddi narahatlıq doğurur. Biz mövcud şəraiti araşdırıb, belə qənaətə gəlirik ki, yol-qəza hadisələrini ən azı iki dəfə azaltmaq mümkündür. Yeni yol hərəkəti sahəsində nizam-intizam yüksəlsə, mədəniyyət səviyyəsi

formalaşırsa və ərazidə polis əməkdaşları olmadan yol hərəkətini tənzimləyə bilsə, deməli, hadisələr sıfıra bərabər ola bilər. Bəzən piyadaların vurulması hadisəsi ən azından yerüstü və yaxud yeraltı piyada keçirlərinə yaxın məsafədə qeydə alınır. Səbəb - piyada səhlənkarlığı... Bu gün də ölkədə piyadalarla bağlı baş verən hadisələr araşdırılarkən, günahın piyadada olduğu sübuta yetirilirsə və yaxud onların səhvi üzündən, yol-hərəkəti qanununun tələbini pozması səbəbindən yol-nəqliyyat hadisəsi baş verirsə, artıq hadisənin ağırlıq dərəcəsinə əsaslı olaraq piyadalar məsuliyyətə cəlb olunur. Bu zaman piyada inzibati qaydada deyil, cinayət məsuliyyətinə cəlb edilir".

Bu isə bir daha onu deməyə əsas verir ki, piyadalar avtomobil yolunu keçərkən iqtisadi diqqətli olmalı, özlərinin inzibati və ya cinayət məsuliyyətinə cəlb olunmasına, eləcə də həyatları bahasına başa gələn qəzalara yaşanmasına səbəb olan hadisələrə şərait yaratmamalıdır.

□ Məğrur MƏRD
□ Fotolar müəllifindir

Dollar 2 manatı keçə bilər...

Azərbaycanda dolların məzənnəsi 2 manatı ötməyəcək. Bu proqnozla "AzFinance" investisiya şirkətinin direktor müavini Murad Əhmədov çıxış edib.

O bildirib ki, hazırda dövlət büdcəsinin daxilolmalarında neft sektorunun payı yüksəkdir. M.Əhmədovun fikrincə, büdcə daxilolmalarında qeyri-neft sektorunun payının artması manatın məzənnəsini daha da sabitləşdirə bilər: "Buna nail olsa, bir şeyi deyə deyə bilərəm ki, 1 dolların məzənnəsi 2 manatı keçməyəcək. Bizi neftin qiyməti də təəssüfləndirə bilər və bu amil unutmaq olmaz. Neftin qiyməti kəskin dəyişərsə və bizim ticarət tərəfdaşlarımızın valyutası, yeni Rusiya rublu və Qazaxıstan tengəsi ucuzlaşarsa, manat da ciddi təzyiqlərlə üzləşəcək. Dəqiq proqnoz vermək çətindir. Manatın məzənnəsinin sabit saxlanması üçün Mərkəzi Bank tərəfindən nə qədər vəsaitin xərclənəcəyini də bilmirik. Bir daha qeyd edirəm ki, büdcə daxilolmalarında qey-

Ekspert: "Mövcud sabitlik uzunmüddətli deyil"

ri-neft sektorunun payı nə qədər çox olarsa, dolların məzənnəsi bizi daha az narahat edər". (APA)

Onu da qeyd edək ki, şirkət rəsmisinin bu fikirləri diqqətlərini yenidən milli valyutanın dollara nəzərən məzənnəsinə yönəltdi. Yaxın müddətli dövrdə dolların Azərbaycandakı mövqeyi möhkəmlənə, məzənnəsi kəskin arta bilərmə? Bunun üçün ölkədə iqtisadi zəmin varmı? Sualları cavablandıraraq iqtisadçı-ekspert Samir Əliyev hesab edir ki, dolların 2 manat və ondan yuxarı həddə qədər bahalaşması ehtimalı həmişə var: "Bu il artıq arxada qalmaq üzrədir. Buna görə də yaxın müddətli dövr kimi gələn il götürsək, dollar-manat münasibətləri 2 amildən asılı olacaq. Bunlardan birincisi, əlbəttə, neftin dünya bazar qiymətidir. İkincisi isə hökumətin atacağı addımlardır. Əgər neftin dünya bazar qiyməti indiki



səviyyədə qalarsa, yaxud ən azı 60 dolların üstündə olacaqsın, manat, necə deyirlər, özünü sərbəst hiss edə biləcək. Bu halda dolların Azərbaycandakı taleyi dünya valyuta birləşməsinin vəziyyətdən deyil, Azərbaycan hökumətinin davranışlarından asılı olacaq: hökumət istədiyi, daha doğrusu, hökumətə sərf edən səviyyəyə

qədər bahalaşacaq, yaxud da ucuzlaşacaq. Seçki ili olduğunu nəzərə alsaq, 2018-ci ildə dolların kəskin bahalaşmasına imkan verilməyəcəyini bəribaşdan söyləmək mümkündür. Eyni zamanda düşünürəm ki, kəskin ucuzlaşma da olmayacaq, çünki bu, hökumətə sərf edən variant deyil. Ola bilsin ki, indiki 1,70 həddindən bir

qədər aşağı düşsün, amma bu eniş kəskin olmayacaq".

Ekspertin fikrincə, gələn il neftin dünya bazar qiyməti kəskin bahalaşarsa, manatın daha yüksək həddə möhkəmlənməsi mümkündür: "Yalnız bu halda hökumət dolların kəskin ucuzlaşmasına imkan verə bilər".

S.Əliyev həmçinin bildirir ki, dolların kəskin bahalaşması da birbaşa neftin qiymətinə bağlıdır: "Neft bazarı kifayət qədər qeyri-stabil bazarlardan biridir. Bu baxımdan, gələn il ərzində qiymətlərin stabil qalacağına əmin olmaq mümkün deyil. Yeni neftin qiyməti kəskin şəkildə düşərsə, azından 40 dollardan aşağı olarsa, dolların bahalaşması müşahidə olunacaq. Bu halda, hökumətin məzənnəni saxlamaq imkanları müəyyən həddə qəddər".

Gələn il dollar-manat münasibətlərinin asılı olduğu ikinci amil - hökumətin davranışlarına gəlincə, ekspert

burada da xarici amillərin təsiri gücünün böyük olduğu qənaətinə gəlir: "Ola bilər ki, bizim əsas xarici ticarət tərəfdaşlarımızda valyutanın ciddi dəyərsizləşməsi baş verərsə, hökumət manatın da bir qədər ucuzlaşmasına imkan versin. Digər tərəfdən, nəzərə alsaq ki, gələn il üçün hökumətin əsas hədəflərindən biri inflyasiyanı birrəqəmli həddə salmaqdır, bu o deməkdir ki, manatın ciddi ucuzlaşması hökumətə sərf etməyən variantdır. Gələn il üçün manatın məzənnəsinə təsir edə biləcək daha bir amil, az gözlənilən olsa belə, seçkilərə görə siyasi gərginliklərin yaşanması ola bilər. Ciddi siyasi gərginliklər olarsa, dolların bahalaşması baş verə bilər".

S.Əliyevin fikrincə, dollar-manat münasibətlərindəki indiki sabitlik hər bir halda müvəqqətidir: "Manatın məzənnəsinin neft qiymətləri kimi hər an dəyişə bilən göstəricidən asılı olması heç də yaxşı perspektiv vəd etmir. Hesab edirəm ki, dolların 2 manat və ondan da yuxarı həddə qədər bahalaşması zaman məsələsidir. Ola bilər ki, yaxın müddətli dövrdə - tətlim yaxın aylarda bu baş verməsin, amma fikrimcə, mövcud sabitlik uzunmüddətli deyil".

□ Dünya SAKİT,
□ "Yeni Müsavat"

Dekabrın 20-də Bakıda Azərbaycan, Türkiyə və İran xarici işlər nazirlərinin beşinci üçtərəfli görüşü keçirildi və yekun bəyannamə qəbul edildi. Siyasi ekspertlər yekun bəyannamədəki bir sıra məqamları, üçtərəfli görüşün Azərbaycan üçün əhəmiyyətini şərh edirlər.

“Atlas” Araşdırmalar Mərkəzinin sədri, politoloq Elxan Şahinoğlunun fikrincə, nazirlərin qəbul etdikləri bəyanatın üç bəndi daha çox diqqəti cəlb edir. Birincisi, nazirlər ərazi bütövlüyü və beynəlxalq səviyyədə tanınmış sərhədlərin pozulmamasına çağırış etdilər. Bəyanatda Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin bu prinsiplər əsasında ən qısa müddətdə həllinin vacibliyi xüsusi qeyd edildi. Bunun Azərbaycan üçün əhəmiyyəti ciddidir: “İranın xarici işlər naziri Məhəmməd Cavad Zərif dekabrın 1-də Ermənistanda rəsmi səfərdə olarkən bu ölkəni bölgədə “sülhün və əmin-amanlığın qarçısı və təminatçısı” adlandırmışdı. Bu ifadə Azərbaycanın siyasi və ekspert dairələrində etirazla qarşılandı. Azərbaycan torpaqlarını işğal edən dövlət bölgədə sülhün təminatçısı ola bilməz. Odur ki, Zərifin Bakıda Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin Azərbaycan ərazi bütövlüyü çərçivəsində həllini vurğulayan bəyanatda imza atması onun İrəvanda dediklərinə zidd idi. İmzalanmış bəyanat deyilmiş sözə daha dəyərli olmalıdır.

Zərifin Bakıda zəif “səsi”

İranın xarici işlər naziri Xocalı faciəsi ilə bağlı mövzuda niyə fikir bildirmədi?



Məhəmməd Cavad Zərif

Buna baxmayaraq, İranın xarici işlər naziri Bakıda ortaq mətbuat konfransında Ermənistanın ünvanına tənqid də

səsləndirmədi. Məsələn, Məhəmməd Cavad Zərifin yanında oturan Türkiyənin xarici işlər naziri Məvlud Çavuşoğlu ortaq mətbuat konfransında dedi ki, Ermənistan Azərbaycan torpaqlarının 20 faizini işğal edib. “Xocalı faciəsi ortadadır-deyan Məvlud Çavuşoğlu fikrini “Münaqişənin Azərbaycanın qəbul etdiyi həll

formulunu dəstəkləyirik” cüm-ləsi ilə bitirdi. İranın xarici işlər naziri bu mövzuda fikir bildirmədi.

İkincisi, nazirlər sosial-iqtisadi inkişaf naminə Asiya və Avropa arasında rəqabətli tranzit nəqliyyatının kəmiyyət və keyfiyyətini artırmaq üçün strateji cəhətdən əhəmiyyətli olduğunu vurğuladılar. Nazirlər genişmiqyaslı beynəlxalq nəqliyyat layihələrində üç ölkənin iştirakının vacibliyini xüsusi vurğulayaraq, “Şərqi-Qərbi”, “Cənub-Qərbi”, “Şimal-Cənub” marşrutlarında üç ölkənin tranzit potensialından istifadəyə əlverişli şərtlər yaradan Bakı-Tiflis-Qars dəmir yolunun işə düşməsinə alışdıqlar. Reşt-Astara dəmir yolunun tikintisinin ən qısa müddətdə tamamlanması üçün lazımı addımların atılmasının vacibliyini qeyd etdilər. Bu müddətdə Azərbaycan üçün vacibdir. Çünki Azərbaycan qonşu ölkələrin regional layihələrə qarşı çıxmasını və

bu layihələrə rəqib gözü ilə baxmasını istəmir. İranın Bakı-Tiflis-Qars dəmir yolunu dəstəkləməsi o deməkdir ki, Tehran Çindən çıxan malların Mərkəzi Asiya, Azərbaycan, Gürcüstan və Türkiyə üzərindən daşınmasının əleyhinə deyil, tam əksinə, bəlkə gələcəkdə öz yüklərini də bu xətt üzrə Avropaya daşımağa başlayacaq.

Ekspert hesab edir ki, üçüncü mühüm məqam rəsmi Bakının Qüds məsələsində Ankara və Tehranın mövqeyinə dəstək verməsi və bunun nazirlərin ortaq bəyanatında da əks olunmasıdır: “Həm Ankara, həm də Tehran ABŞ prezidenti Donald Trampın Qüdsü İsrailin paytaxtı kimi tanımasını sərt tənqid edir, Şərqi Qüdsü Fələstinin paytaxtı kimi tanıyırlar. Rəsmi Bakı İsrailə münasibətlərdə problem yaşamaq istəməsə də, İslam aləminin tərkib hissəsi kimi, o cümlədən qonşu İran və Türkiyə ilə eyni mövqedən çıxış etmək zərurə-

tindən İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının son İstanbul toplantısının bəyannaməsini dəstəkləyir. Rəsmi Bakının başqa alternativ yoxdur. Ancaq bu toplantı ilə eyni gündə prezident İlham Əliyev Bakıya beynəlxalq konfransa gələn ABŞ yəhudi lobbisinin liderləri ilə də görüşür. Bunun özü rəsmi Bakının balansını qorumağa çalışmasına işarədir.

Siyasət qarşılıqlı maraqlar üzərində qurulur. Azərbaycan Dağlıq Qarabağ məsələsində İslam aləminin dəstəyinin artırılmasını arzulayır. Rəsmi Bakı isə bunun müqabilində İslam aləminin qəbul etdiyi ümumi baxışları bölüşmək məcburiyyətindədir. Doğrudur, bunun da müəyyən sərhədi var. Yəni məsələn, heç bir müsəlman ölkəsi İsrailə diplomatik əlaqələri kəsməyi Azərbaycandan tələb etməməlidir. Bu, artıq Azərbaycanın daxili işlərinə qarışması olar”.

□ **Etibar SEYİDAĞA,**
“Yeni Müsavat”

Lələtəpə istiqamətində yeni savaş başlaya bilər? - iki rəy

Rey Kərimoğlu: “Erməni generalın hücumla bağlı söylədikləri ağ yalandır”
Tərlan Eyvazov: “Ermənistan tərəfinin bu bəyanatı təsadüfi deyil”

Ermənistan silahlı qüvvələrinin Baş Qərargah rəisi general Movses Akobyana 2016-cı ildə baş tutan aprel döyüşlərində işğal etdikləri ərazilərin bir qismini itirdiklərini etiraf edib. «Report»-un məlumatına görə, erməni hərbiçini «Joxovurd» qəzetinə müsahibəsində deyib.

Movses Akobyana hazırda həmin torpaqların yenidən işğal edilməsinin məqsədəuyğun olmadığını bildirib: “Bu gün əsgərlərin həyatı və vəziyyətin gərginləşməsi bahasına “kiçik” tapşırıqları yerinə yetirmək məqsədəuyğun deyil”, - deyərək əlavə edib.

Qeyd edək ki, 2016-cı il aprelin 1-dən 2-nə keçən gecədən başlayaraq 4 gün davam edən döyüşlər nəticəsində Tərtər rayonunun Talış kəndi ətrafındakı yüksəkliklər, Seysulan kəndi, Cəbrayıl rayonunun Lələtəpə yüksəkliyi, Cocuq Mərcanlı, Goranboy rayonunun Güllüstan kəndi və Tərtər rayonunun Madaqiz kəndi istiqamətində yollar düşməndən azad edilib.

Erməni generalın bu fikirlərinə isə güvən olmadığı bildirilir. Belə ki, “Yeni Müsavat”-a danışan Qarabağ qazisi, jurnalist Rey Kərimoğlu bildirdi ki, generalın sözlərinə inanmaq lazım deyil: “1994-cü ildə

Bu, hər zaman gözəniləndir. Ermənilər üçün Lələtəpə olduqca əhəmiyyətlidir. Çünki bu təpə hərbi baxımdan böyük strateji əhəmiyyətə malikdir. Bunun da hərbiçilər gözəl başa düşürlər. Xüsusilə də ərazi, digər yerləri nəzarətdə saxlamağa, müşahidə aparmağa əlverişlidir”.

R. Kərimoğluna görə, Lələtəpəni əhəmiyyətsiz sayan varsa, onlar, ərazinin mahiyyətini bilmirlər: “Onlar oradakı əməliyyatdan xəbərsiz adamlardır. Yalnız orada əməliyyat necə olub, nə qədər itki vermişik və digər bu kimi məsələləri bilməyən Lələtəpənin əleyhinə fikir söyləyə bilərlər. Onlar anlamırlar ki, vətən, torpaq nədir. Vətən həm də namusdur. 1994-cü ildə orada məğlub olmamızın müxtəlif səbəbləri var. Ancaq 2016-cı ildə yaxşı ki, o təpəni qaytara bildik. 1994-cü ildə ermənilər də oranı əllərində saxlamaq üçün qızğın döyüşlərə girdilər. İndi bir məsələ də var ki, biz daha çox Lələtəpədən danışsaq da, əslində Talış istiqamətindəki uğurlarımız heç də Cocuq Mərcanlıdakı uğurlarımızdan az deyil. Ərazinin nə-

zarətə götürülməsi, erməniyə vurulan zərbə Talış istiqamətində də böyük uğurdur. Orada da çox ağır döyüşlər getdi və xeyli strateji nöqtələri əldə etmişik. İndi erməni generalının durub belə danışması başdan-ayağa yalandır”.

Hərbi ekspert Tərlan Eyvazov isə “Yeni Müsavat”-a açıqlamasında dedi ki, erməni generalın etirafını qəbul edir:



“Burası məlumdur ki, erməni sözü heç zaman doğru gəlməz və buna inanmaq olmaz. Ancaq bu da bir faktır ki, həmin hadisələrdən dərhal sonra Ermənistan tərəfi yenidən bu torpaqları işğal etmək üçün bir neçə gün döyüşdülər. Hətta ehtiyatda olan hərbiçiləri, yanğınsöndürənləri, polisleri belə

cəbhədə vəziyyət sakitləşdi. Lakin ermənilər hazırda digər mövqelər istiqamətində əvvəlkilərdən daha fərqli möhkəmlənmə işləri aparırlar. Bütün erməni ictimaiyyətini, diasporunu da bu işə cəlb edərək bildirirlər ki, imkanları yetərinə deyil və silah alınması, şəxsi heyətin hazırlanması üçün kö-

ləyir. Çox narahatdırlar ki, fursət yaranan zaman Azərbaycan ordusu hücum keçməsin. Ona görə də onlar təkrar hücum keçib, 2016-cı il proseslərinin təkrarlanmasına yol vermək istəmir. Çünki bu, onların xeyrinə deyil”.

□ **Əli RAİS,**
“Yeni Müsavat”

Dekabrın 18-də 20 min dollara qədər qalxan bitkoin noyabrın 20-də 15643 dollara kimi ucuzlaşıb. Daha sonra bitkoinin qiyməti 16,850 dollara yüksəlib.

Qeyd edək ki, artıq kriptovalyuta bazarında 600 milyard dollar pul dövr edir. Lakin bu bazar üçün pis hadisələr də yaşanır. Dünya miqyasında bitkoinə kiber hücumlar baş verir. Cənubi Koreyada fəaliyyət göstərən Youbit's birjası iflas edib. Hücumlar Türkiyəyə də təsir edib. Yaşanan çətinliklər türk investorlarını da narahat edib. Problemlər sosial mediada da geniş müzakirə edilir. Bitkoin investorlarının yaşadığı problemlərdən bir digəri isə xüsusilə bitkoin qəfil yüksəlişə keçdiyi dövrlərdə yerli platformada aparılan servis işləri səbəbilə əməliyyat aparılmasının dayandırılmasıdır.

Kripto pulların arxasında hər hansı bir tənzimləyici orqan və qanun olmadığından zərərçəkənlərə də heç bir kompensasiya ödənilməyəcək.

Elə bu səbəbdən də Danimarka Mərkəzi Bankı bitkoinə investisiya qoymaq istəyənləri risklərə qarşı hazırlıqlı olmağa çağırır və ehtimal olunan itkilər halında maliyyə bazarı tənzimləyicilərini ittiham etməmələri lazım olduğunu söyləyib.

Danimarka Mərkəzi Bankının sədri kripto pul haqqında "Ölümcül bitkoinə uzaq durmalısınız" deyib.

Avropa dövlətləri astronomik artım nisbətleri qeyd edən bitkoinə qarşı hərəkətə keç-

Bitkoinin gələcəyi ilə bağlı iki ssenari

Kriptovalyutaya yatırım etməyə dəyərmə; **Vüqar Bayramov**: "Reallıq bundan ibarətdir ki, artıq dünya virtual valyuta dövrünə qədəm qoyub"



məyə hazırlaşır. Fransanın iqtisadiyyat naziri, növbəti il Argentina rəhbərliyi altında fəaliyyət göstərəcək G20 qrupuna bitkoini tənzimləmək təklifinin veriləcəyini açıqlayıb.

Bəs görəsən, sabun köpüyü kimi bir anda qabarıb, bir anda partlayan bitkoinlərin gələcəyi necə olacaq? Bu kriptovalyutalara güvənib yatırım etmək olarmı?

"Yeni Müsavat"ın sualını cavablandıran iqtisadçı

ekspert **Vüqar Bayramov vurğuladı ki, bitkoin gələcəyinin necə olmasından asılı olmayaraq valyuta bazarında virtual inqilabın əsasını qoydu**: "Nəzərə almaq lazımdır ki, bitkoin mərkəzləşdirilməmiş valyutadır. Bu isə ondan xəbər verir ki, bitkoin hər hansı bir Mərkəzi Banka tabe deyil və banklara da bağlı deyil. Bitkoinin özəlliyi ondan ibarətdir ki, faktiki olaraq hesablar olmadan ödənişi həyata keçirməyə

imkan verir. Bu kriptovalyuta ilə ödəniş edən zaman bank hesablarının olmasına ehtiyac yoxdur. Bu isə həm bank, həm də maliyyə sektorunda bir inqilab kimi qiymətləndirilə bilər. Bitkoin praktik olaraq yeni bir yaşama ortaya qoydu, uzun müddət müzakirə edilən məsələni həll etdi, bank hesabları olmadan ödənişin edilməsinə imkan yaratdı".

İqtisadçının sözlərinə görə, bitkoinin gələcəyi iki sse-

nari üzrə proqnozlaşdırılır: "Bu kriptovalyutanın qiyməti 2017-ci ildə kəskin qalxdı, təxminən 17 dəfə dəyəri artdı. Əgər bitkoin 2017-ci ilə 1000 dollardan aşağı qiymətlə başlamışdısa, artıq ilin sonuna doğru onun qiyməti 17 min dollara qədər yüksəlib. Bu isə 17 dəfə artım deməkdir. Bu kontekstdən baxanda qiymətin kəskin artması narahatlıq yaradır. Bu narahatlığın səbəbi isə ondan ibarətdir ki, praktikada bir il ərzində heç bir valyutanın və ya əmtəənin qiyməti 17 dəfə artmayıb. Bu ondan xəbər verir ki, sözügedən kəskin artım sabun köpüyüdür və onun partlama ehtimalı var.

Əgər müəyyən bir müddətdən sonra bitkoinin qiyməti müəyyən bir həddə stabilləşsə, bu kriptovalyuta bazarında özünü təsdiq edə bilər. Lakin artım davam edəcəksə, bu köpüklər yaradacaq. Amma qiymət artımı müəyyən müddətdən sonra tənzimlənəcəksə, yəni, yarım il - bir il ərzində müəyyən qiymət stabililliyi müşahidə olunacaqsə, o zaman artıq bitkoinin bazar dəyərinin müəyyənləşdiyini demək ola-

caq. Ancaq təəssüf ki, hələlik bitkoinin qiymətində stabilləşmə müşahidə edilmir. Yalnız belə bir stabilləşmə olarsa, bitkoin gələcəkdə bazarda özünü təsdiq edə bilər".

V. Bayramov onu da diqqətə çatdırdı ki, bitkoinin gələcəyi həm də aparıcı dövlətlərin ona münasibətindən asılı olacaq: "Burada ABŞ-ın və Avropa Birliyinin mövqeyi çox önəmlidir. Yaponiya və Çin bu kriptovalyutaya birmənalı yanaşmır. Bir məsələni də nəzərə almaq lazımdır ki, qonşu ölkələrdə belə bitkoinin istifadə imkanlarının öyrənilməsi və bütövlükdə perspektiv olaraq virtual valyutaya keçid müzakirə edildi. Qonşu Rusiyada kriptovalyutalara ciddi yanaşılır. O baxımdan Azərbaycanda gələcəkdə kriptovalyutaların tətbiqinə xüsusi diqqətlə yanaşılmasına ehtiyac var. Reallıq bundan ibarətdir ki, artıq dünya virtual valyuta dövrünə qədəm qoyub. Bu, bitkoin də ola bilər, digər valyuta da ola bilər. Önemli olan odur ki, artıq ənənəvi valyuta dövründən virtual valyuta dövrünə keçid baş verib".

□ **Nərgiz LİFTİYEV**

Sahibkarlar yeni nazirdən gözləntilərindən danışdılar

İş adamları islahat, sadə mexanizmlər və vergi dərəcələrinin azaldılmasını arzulayırlar

Mikayıl Cabbarovun vergilər naziri təyin olunmasından artıq iki həftə keçib. Onun nazirlik strukturlarında edəcəyi dəyişikliklərdən daha çox, ümumilikdə ölkənin vergi sistemində baş verəcək proseslər insanları daha çox maraqlandırır. Xüsusilə vergi orqanları ilə daim birbaşa təmasda olan sahibkarlar təbəqəsinin yeni nazirdən gözləntiləri olmamış deyil.

Sahibkarlar yeni rəhbərliyin vergi sistemində hansı addımları atmasını zəruri sayırlar? Nazirin dəyişməsi onların vergi orqanları ilə münasibətlərinə hansı yöndən təsir göstərə bilər?

Sualları cəmiyyətdə tanınmış sahibkarlara ünvanladıq.

Bu barədə "Yeni Müsavat"a danışan "Qanun" nəşriyyatının sahibi Şahbaz Xuduoğlu deyir ki, yeni nazirdən bir çox müsbət gözləntiləri var: "Yaxşıya doğru dəyişikliklər gözləyirəm. Yeni nazir gənclərdir, vergi sahəsindən məlumatlı olduğuna əminəm. Təhsil sistemində çoxdan oturuşmuş mənfəətləndensiyaları dağıtmağa çalışdı. Vergi sahəsində də müəyyən islahatların aparılmasını gözləyirəm. Ən azından vergidə formalaşmış

korupsiyanı aradan qaldıra bilsə, bizim üçün böyük bir dəyişiklik olacaq".

Sahibkar onu da bildirdi ki, bilavasitə özünün fəaliyyət sahəsində vergi dərəcələrinin dəyişməsinə zəruri sayır: "Vergi sistemində bir sadələşməyə ehtiyac var. Düşünürəm ki, bundan sonra baş verəcək bütün dəyişikliklər sahibkarların fəaliyyətini stimullaşdırmağa yönəlməlidir, nəinki məhdudlaşdırmağa. Məsələn, bizim fəaliyyət göstərdiyimiz kitab işi sahəsində vergi dərəcələri yüksəkdir. Azərbaycanda kitabın indiki durumuna adekvat deyil bu dərəcələr. Qonşu ölkələrdən Gürcüstanda kitab işi vergidən tamamilə azaddır, Türkiyədə isə cəmi 8 faiz Əlavə Dəyər Vergisinə cəlb olunur. Bizdə isə ƏDV 18 faizdir,



kitab nəşri üçün lazım olan bütün avadanlıq və xammala tətbiq olunur. Çox istəyirdim ki, yeni nazir bu vergi dərəcələrinə təkrarən, azalma istiqamətində, kitabın xeyrinə olaraq baxsın".

Daha bir iş adamı, sabiq Milli Məclis üzvü Nazim Bəy-

dəmirlir isə dedi ki, Azərbaycanda vergilər sahəsində əsas problem verginin 3 müxtəlif qurum tərəfindən yığılmasıdır. Biz buna adi baxırıq, amma bu, ciddi məsələdir: "Dövlət Gömrük Komitəsi aksiz vergiləri və idxaldan əlavə dəyər vergisini yığır.

Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Fondu sosial vergini - əmək haqqından 25 faiz məbləğində - yığır. Buna sosial vergi ona görə deyirəm ki, fond əsasən dövlət büdcəsindən ayırmalar hesabına fəaliyyət göstərir, öz-özünü maliyyələşdirmir. Öz-özünü

maliyyələşdirsəydi, sosial vergi deyil, sosial sığorta haqqı olardı.

Nəhayət, Vergilər Nazirliyi digər vergiləri toplayır. Hesab edirəm ki, bu 3 qurum vahid bir strukturda birləşdirilməli, vergi islahatları aparılmalıdır. Bu gün əmək haqqından 25 faiz sosial, 14 faiz gəlir vergisi tutulur. Bunları vahid bir sosial vergidə birləşdirib dərəcəsini də 20 faiz təyin etmək olar. Belədə sahibkarların da marağı olan işçilərin və əmək haqqının hamısını qeydə aldırmağa, qara mühasibatlıq tamamilə ləğv olunar. Bu dediyim islahatları Gürcüstan keçib, həm də ona görə orada büdcə gəlirlərində vergilərin payı 94 faizdən yuxarıdır, biz də isə 50 faizə də çatmır".

N.Bəydemirli Mikayıl Cabbarovu şəxsən tanıdığını və ona uğurlar arzuladığını qeyd etdi: "Onun yeni islahatlar apara biləcəyinə əminliyim var. Şəxsi keyfiyyətləri də buna imkan verir. Nazirlər Kabineti qeyd etdiyim struktur islahatları barədə cənab prezident qarşısında təkliflə çıxış etməlidir. Digər mühüm məsələ hamının qanunlar qarşısında bərabər hüquqlu olmasının təmin edilməsidir. Bu gün belə bərabərlik təmin olunmur - vergidən ən çox yayınan elə iri holdinglərdir. Bu vəziyyət dəyişəcəksə, struktur islahatları aparılacaqsə yeni nazir bir çox şeylərə nail ola biləcəkdir".

□ **DÜNYA, "Yeni Müsavat"**

Azərbaycan əsilli iş adamı Rza Zərrabın və Xalq Bankının keçmiş müdiri müavini Mehmet Hakan Atıllanın yeganə ittiham olunan şəxs kimi qeyd olunduğu, İran investisiyalarına embargonun pozulması ilə bağlı Amerikada keçirilən məhkəmədə son mərhələ başlandı.

“Yeni Müsavat” Türkiyə mətbuatına istinadən xəbər verir ki, prosesin çərşənbə axşamında keçirilən iclasında iddia və müdafiə tərəfi yekun nitqlərini söyləyib. Bununla da qərar mərhələsinə keçilib. Çərşənbə günü keçirilən iclasda isə hakim Riçard Berman jüri üzvlərinə qərar alma proseduru ilə bağlı son təlimatları verdi. Bunun ardınca jüri üzvləri andlarını içdi və qapalı qapılar arxasında verəcəkləri qərarla bağlı görüşmələrə başladı. Jüridə 12 üzv var. Qərarın verilməsi üçün yekdillik əsas şərtidir.

Jürinin Atıllaya yönləndirilən 6 ayı cinayət üçün onun hər bir cinayət üçün ayrı-ayrılıqda suclu olub-olmadığına qərar verməsi gözlənilir. Jüri təqsirləndirilən şəxsi bütün ittihamlarla bağlı suclu hesab edəcəyi kimi, bəzi ittihamlar üzrə suclu hesab edib, digərləri üzrə etməyə bilər.

Atıllaya “ABŞ və özəlliklə də ABŞ Xəzinə Nazirliyinə qarşı dələduzluq yolu ilə tələ qurmaq, Beynəlxalq Təcili İqtisadi Güc Qanununu (International Emergency Economic Powers Act) pozmaq üçün tələ qurmaq, bankçılıq sistemində saxtakarlıq etmək, bankçılıq sistemində saxtakarlıq etmək üçün tələ qurmaq, qara pul yumaq və qara pul yumaq üçün tələ qurmaq” ittihamları yönləndirilir.

Jürinin vəzifəsi Atıllanın günahkar olub-olmadığına qərar verdiyi nöqtədə sona çatacaq.

Jüri necə qərar verəcək?

Qanuni olaraq jürinin başqa heç bir təsir altında qalmadan 27 noyabrda başlayan məhkəmə prosesi boyunca həm ittiham, həm də müdafiə tərəfinin çıxardığı şahidlər ortaya qoyduğu dəlilləri təhlil edərək, qərar çıxarması gözlənilir. Jürinin qərar verməsi üçün mütləq bir zaman yoxdur.

Amma Yeni il tətilinin yaxınlaşmasına görə jürinin də dəyərləndirməsini qısa müddət içərisində tamamlayıb, qərarını açıqlaması gözlənilir. Jürinin dəyərləndirmə za-

manı yeni məhkəmə iclasları tələb etmə və ya iddia, müdafiə tərəflərindən bəzi nöqtələrə aydınlıq gətirmə, bəzi tezisləri yenidən açıqlama istəməsi haqqı da var.

Əgər jüri üzvləri aradan qaldırılmayacaq qədər böyük ölçüdə fikir ayrılıqlarına sahibdirlərsə, bu zaman hakim

aid bir əsərə aid olduğunu deyərək, müvəkkilinin günahsız olduğunu dedi.

Cəza necə müəyyənləşəcək?

ABŞ hüquq sistemində jürinin vəzifəsi ittiham olunan şəxsin günahkar olub-olmadığını hökm etdiyi nöqtədə sona çatır. Bu prosesdə də jürinin səlahiyyəti ancaq Atıl-

həm Atılla, həm də prosesin digər iştirakçısı, Türkiyə və İran vətəndaşı, iş adamı Rza Zərrab üçün cəza qərarı veriləcək. Günahkar elan edilməzsə, bu halda ancaq Zərrab üçün cəza qərarı veriləcək.

İttihamları qəbul edən və prokurorluqla anlaşma yoluna

Rza Zərrab yolun sonuna gəldi

Üç həftəlik məhkəmə prosesinin yekunları və gözlənilənlər....



onlardan növbəti dəfə cəhd göstərmələrini istəyir. Amma jüri üzvləri arasında fikir ayrılıqları aradan qaldırılmasa və bu, qərarvermə anı üçün problem yaradarsa, bu halda hakimin prosesi ləğv etmə və yeni bir proses başlama tələbi irəli sürmə haqqı var.

Çərşənbə axşamı günü keçirilən prosesdə iddia və müdafiə tərəfi proses boyunca gündəmə gətirdikləri iddiaları, bunlara yönəlmiş cavabları ümumiləşdirən bir qapanış nitqi söylədi.

İddia instansiyası adına söz alan Nyu York Cənub Bölgəsi prokuror köməkçisi Maykl Lockard Atıllanın Xalq Bankı qurmaq üçün “yalan söylədiyini” və İrana yönəlmiş embargonun pozulmasında önəmli rol oynadığını iddia etdi.

Müdafiə heyəti adına söz alan vəkil Viktor Rokko da Atıllanın içinə düşdüyü hekayənin ABŞ-da bir məhkəmə salonuna yox, detektiv janra

lanın günahkar olub-olmadığına qərar verməyi əhatə edir. Bu qərar verildikdən sonra isə hakimin vəzifəsi başlayır. Jüri cinayətə yol verildiyinə qərar verərsə, müəyyənləşəcək cəzanı hakim müəyyənləşdirir.

Əgər jüri Atıllanın günahkar olmadığına qərar verərsə, bu zaman onun qısa müddət içərisində azadlığa buraxılması gözlənilir. Jüri Atıllanın günahkar olduğuna qərar verərsə, bir neçə həftə ərzində prokuror Bermanın ayrı bir prosesdə tərəfləri bir araya gətirib, ittiham olunan şəxsə verdiyi cəzanı açıqlaması gözlənilir. Yekun prosesin yanvar ayının sonlarına doğru baş verəcəyi gözlənilir.

Bu prosesdə isə jürinin verəcəyi qərardan asılı olmayaraq, hakim Bermanın bütün hallarda bir cəza prosesi keçirməsi gözlənilir. Sözügedən prosesdə Atılla barədə ittihamlar sübuta yetirilərsə və o, günahkar elan edilərsə,

gedərək, şahidlik edən Zərrab üçün veriləcək cəzanın müəyyənləşməsində iddia instansiyasının mövqeyi də rol oynayacaq. Edilən anlaşma çərçivəsində, prokurorluğun hakim Bermana bir sənəd təqdim etməsi və bu sənəddə Zərrabın şahidliyinin iddia instansiyasına və ümumən prosesə nə qədər yardımçı olduğu öz əksini tapacaq və cəza endirimi tələbi də yer alacaq.

Hakim Bermanın Zərrabla bağlı cəza qərarında prokurorluğun mövqeyini də nəzərə alacağı gözlənilir.

“Yeni Müsavat” xatırladır ki, Nyu-Yorkda keçirilən məhkəmə 27 noyabr günü jüri üzvlərinin seçimi ilə başladı. İlk şahid olaraq Zərrab 28 noyabr günü şahid kürsüsünə çıxdı. Üç həftəlik bir prosesin sonunda tərəflər son sözlərini dedilər və məhkəmənin istintaq prosesi də yekunlaşdı.

□ Sevinc TELMANQIZI, “Yeni Müsavat”

Şamqayıranların piarı



Samir SARI

Dünən, bilirsinizmi, hansı gün idi? Bilirsiniz, dekabrın 21-i idi. Bəs bu 21 dekabr nə ilə əlamətdardır? Bax, bunu çoxunuz unutmusunuz. Amma 5 il öncə hamınız bildiniz.

5 il öncə 21 dekabrda dünya dağılmalıydı. Mayya təqviminə görə belə hesablanmışdı və Hollivudun tamahkar prodüser-rejissorları da 21.12.12 tarixinin dəhşətli bir gün olacağı barədə film çəkmişdilər.

O dələduzlar yaxşı pul qazandı, amma dünya da dağılmadı. Yeni hamı bu haqq-hesabdan uduşla çıxdı.

Camaat isə çox qorxmışdı. Xüsusilə də bu müdhiş proqnozu ciddiye alanlar.

Çoxlarının məsələyə lağlağıyla yanaşdığına baxmayın, əslində apokalipsisdən, Qiyamət günündən qorxanlar qorxmayanlardan 2000 dəfə çox idi.

Hətta Qiyamətə inanmayanlar da qorxurdular. Çünki əslində qorxulu şeydir. Birdən-birə dünya dağılır və adam heç nə edə bilmir, baxırsan ki, məşhur lətifədə deyildiyi kimi, variant çıka.

Hərçənd belə söhbətlərə yerli-dibli inanmayanlar, öz işində-gücündə olanlar da vardı. Belələri heç nəyə inanmırlar.

77 yaşında çuxur (kotlovan) qazdırıb, bünövrə tökdürən, “burda 40 otaqlı villa tikdirəcəm, hovuzu da olacaq” deyən, hər gün inşaat meydançasına gəlib “işin üstündə duran” adamda bu qədər optimizm varsa, o, 5-6 min il əvvəl yaşamış mayyaların hansısa proqnozuna inanarmı, qorxarmı?

Özümə gəlincə, təvazökarlıqdan İzmir civarındakı Şirincə kəndi qədər uzaq olsa da, deməliyəm ki, o söhbətlər heç vecimə də deyildi. İnanmırdım. Çünki bu filmə 1980-ci ildən bəri baxa-baxa gəlirəm.

O vaxt da çox deyirdilər ki, ay, dünya dağılacaq, vay, dünyanı su basacaq. Heç biri olmadı.

Düzdür, o vaxt az qala SSRİ ilə ABŞ bir-birilə öcəşərək dünyanı nüvə silahı ilə dağıtmağa yaxınlaşmışdılar, amma sonra yollaşib yola getdilər, hərəsi 3-4 ölkədə hərbi çevriliş-filan edib dincəldilər, ta bir-birinə nüvə başlıqlı ballistik raket atası olmadılar.

O baxtdan bəri belə söhbətlər tez-tez çıxır. Hər şey sakit və asudəyə, NASA-da teleskopla göyə baxan hansısa bir gicqulu alim çıxıb deyir ki, Yerə doğru nəhəng asteroid gəlir və toqquşma olsa, dünyanın sonu olacaq. Sonra asteroidin Yerin ən yaxınından keçəcəyi gün təyin olunur, məsafəni açıqlayırlar. Məlum olur ki, şapalaq boyda aseroid Yerin 10 milyon kilometr o tərəfindən keçəcək.

Heç kim də çıxıb demir ki, alçaq astronom, camaatı niyə qorxudursan, o asteroidlə bizim aramızda hələ bir Ay da var, o andır bizə çox yaxınlaşsa birinci Aya dəyməlidir.

Yuxarıda İzmirin Şirincə kəndinin adını əbəs yerə yazmamışam. Bilənlər bilir, bilinməyənlər də bilsinlər ki, 5 il öncə o kəndin camaatı belə bir piar aparmışdı ki, guya dünya dağılsa da, Şirincəyə heç nə olmayacaq.

Dünyanın dörd bir tərəfindən Şirincəyə axın vardı. Hətta ictimai marağı nəzərə alaraq biz də reportyor göndərmişdik ki, gedib görsün, bu kəndin özəlliyi, mistik gücü nədədir ki, dünya dağılanda ona bir şey olmayacaq.

Heç nə. Məlum oldu ki, kəndin elə bir özəlliyi yoxdur, sadəcə, camaatı, idarəediciləri ütük, fəndgir, zirək adamlardır, mayyaların proqnozunu ciddiye almasalar da, dünya ictimaiyyətinin vahiməsindən öz yaşayış məntəqələrinin adını el-ələmə duyurmaq üçün istifadə edir, turizm sənayesini inkişaf etdirirlər.

Heç demə, dünyanın asteroid-masteroiddən yox, qorxudan dağıldığı günlərdə Şirincədə şirin-şirin və şidirdi alver gedirmiş.

Əslində o alverdən bizdə də gedirdi. İnsanlar marketlərə dərəcə kibrir, şam alırdılar. Çünki güman olunurdu ki, dünya dağılmazdan öncə su-elektrik stansiyaları işləməyəcək, işıq olmayacaq və qaranlıq olacaq.

Biz apokalipsisdən kibrir və şamla çıxmağı düşünən yeganə millət idik, bəlkə də. Düzünə qalsa, bu da camaatımızın optimizmi ilə yanaşı, qiyamətdən çıxış yolu olduğuna inamının göstəricisiydi. İnam beləydi ki, çətini iki-üç gün qaranlıq şam işığı ilə yol verməkdir, sonra hər şey düzələcək.

Bəzi adamlar o qədər şam almışdılar ki, bəlkə hələ də eridik qurtarmayıblar.

Əgər bir daha apokalipsis söhbətləri çıxsın, hesab etməyin ki, mayyaların yeni proqnozları tapılıb, bilin ki, bunu şamqayıran zavodun piar menecerləri uydurublar.

Son zamanlar Azərbaycanda ailə-məişət zəminində baş verən cinayətlərin sayında sürətli artım müşahidə edilir. Xüsusən də ailədə qadınlara qarşı zorakılıq səbəbindən ölüm hallarının sayının çoxalması daha çox narahatlıq doğurur. Demək olar ki, hər gün KİV-də ailədaxili münaqişələr, yaxud məişət zorakılığı ilə bağlı qətl hadisələri, intiharlar barədə həyəcan doğuran məlumatlar yayılır. Ailə-məişət zorakılığı ilə bağlı məlumatlar diqqət çəkən kriminal xəbərlərin əksəriyyətini təşkil edir.

Ailə-məişət zəminində qətlərin sayı niyə çoxalıb? Bunun qarşısını almaq üçün hansı addımlar atılmalıdır?

Modern.az Milli Məclisin bir neçə qadın deputatından bu suallara cavab axtarıb.

Elmira Axundova ailə-məişət zəminində baş verən cinayətlərlə bağlı dəfələrlə çıxış etdiyini bildirib:

"Hətta Milli Məclisdə bu istiqamətdə bir neçə dəfə çıxış edərək, KİV-ə müraciət də ünvanlamışam. Bildirmişəm ki, mətbuatda tez-tez ailə-məişət zəminində baş verən cinayətlərlə, qətl hadisələri ilə bağlı yazılar gedir. Mətbuata demişəm ki, siz bu hadisələri araşdırın, səbəblərini tapın. Hətta bir dəfə öz yoldaşını uşaqların gözü qarşısında öldürən şəxsə də bağlı çıxış etmişəm. Belə hadisələri törədən şəxslərə ölüm cəzası verilməlidir. Hazırda ailə-məişət zəminində baş verən qətl hadisələrinin sayı çoxalıb. Gənclərimiz sanki vəhşiləşirlər. Ölüm cəzası da aradan qaldırılıb. Bu hadisələri törədənə fikirləşir ki, öldürərlər, sonra 10-12 il həbs olurlar, ardınca da azadlığa çıxırlar. Ona görə də təklif edirəm ki, ölüm hökmü bərpa edilsin. Bu hadisələrin artmasına digər səbəbdən biri də gənclərimizin öz yerini tapa bilməməsi ilə bağlıdır. İş yerləri yoxdur, bəziləri işləmək də istəmir, iş bacarığı, təhsili yoxdur. Həyatdan olan narazılığını isə gücsüzdə görürlər.

Yeni öz ailəsinə, yaxınlarına qarşı qəddar olurlar. Cavanlarımız oxumurlar. Heç məktəbi də bitirmirlər. 10-11-ci sinifləri güclə qurtarırlar. İnternetdə lazımsız işlərlə məşğul olurlar".

Deputat deyib ki, ailə-məişət zəminində qətl hadisələri təkcə Azərbaycanda deyil, dünya ölkələrində də baş verir:

"Bir neçə gün bundan əvvəl mətbuatda oxuyuram ki, Fransada polis arvadını və 2 uşağını öldürüb. Bu hal Amerikada, Rusiyada və başqa ölkələrdə də var. Azərbaycanda isə bu hallar çoxalıb. Bu problemlə bütün cəmiyyət məşğul olmalıdır. Kəndlərdəki aqsaq-qallar, qeyri-hökumət təşkilatları, bələdiyyələr, müvafiq orqanlar aktiv olmalıdırlar. Onlar bilir ki, hansı ailədə problem var, hansı ailədə qadınlar söyülür, döyülür, qızlar məktəbə getmir. Onlar vaxtında profilaktik işlər görməlidirlər. Həmin evlərə getməlidirlər. Hamımız bu problemlə məşğul olmalıyıq. Televiziyalarda, saytlarda sosial roliklər verilməlidir. Çünki bu cinayətkarlar bilməlidirlər ki, cəmiyyət onlara qarşı barışmaz mövqə tutur. Yoxsa onlar indiki kimi həbsxanada qəhrəman kimi qalır. Hüquq-mühafizə orqanlarının rəhbərləri ilə söhbətdə də mənə deyirlər ki, ailə-məişət zəminində baş verən qətl hadisələrinin sayı artıb".

Flora Qasımova deyib ki, ailə-məişət zəminində baş verən qətlərin, zorakılıqların qarşısını almaq üçün ilk növbədə gəncləri maaifləndirmək, mətbuatda sosial roliklər paylaşmaq, maarifləndirici tədbirlərin sayını artırmaq lazımdır:

Deputat qadın qatilləri üçün ölün hökmü istəyir

Elmira Axundova: "Bu hadisələri törədənə fikirləşir ki, öldürərlər, 10-12 il sonra azadlığa çıxırlar"



rən qətlərin, zorakılıqların qarşısını almaq üçün ilk növbədə gəncləri maaifləndirmək, mətbuatda sosial roliklər paylaşmaq, maarifləndirici tədbirlərin sayını artırmaq lazımdır:

"Ailə-məişət zəminində baş verən qətl hadisələrinin, zorakılıqların sayının artmasının bir çox səbəbləri var. Düzdür, bu hadisələri təkcə gənclər etmir. Yaşlı və orta nəslin nümayəndələrindən də belə hadisələr törədənə var.

Adam məttəl qalır ki, 70 yaşlı kişi arvadını öldürür. Belə qətl hadisələrinin səbəblərini axtarmaq lazımdır. Müvafiq icra hakimiyyətləri, QHT-lər, Ailə, Qadın və Uşaq Məsələləri üzrə Dövlət Komitəsinin yerlərdəki nümayəndələri bu kimi halları araşdırmalıdırlar. QHT-lərə dövlət büdcəsindən pul ayrılır. Amma elə 5-10 nəfəri öz ətraflarını yığib seminar keçirirlər və bununla da iş yekunlaşır. QHT-lər ictimaiyyəti narahat edən məsələlər ətra-

fında layihələr hazırlamalıdır. Bizdə televiziyalar ancaq şou-biznes nümayəndələrini göstərməklə və klinikaların reklamı ilə məşğuldurlar. Onlar bu istiqamətdə sosial çarxlar hazırlamırlar. Azərbaycan kifayət qədər yaxşı ailələr var. Televiziyalar, saytlar onlardan yazsınlar. Onları yeni ailələrə nümunə göstərsinlər. İndi qəzet oxuyan da azdır. Televiziyalar ancaq baş qatmaqla məşğuldurlar. Nə qədər insan, ziyalılarımız televiziyalardan şikayət edir. Deyirlər ki, televiziyada baxmağa heç nə yoxdur. Ailə-məişət zəminində baş verən qətl hadisələrinin, zorakılıqların qarşısını almaq üçün kifayət qədər maarifləndirmə tədbirləri aparılmalıdır".

Deputat hesab edir ki, məişət zorakılığı hallarına qarşı daha geniş təbliğatlar aparılmalıdır:

"Biz daha ucqar bölgələrdən, rayonlardan başlamalıyıq. Bu istiqamətdə bizim ən böyük dəstəyimiz kütləvi informasiya vasitələridir. Biz Milli Məclisdə də təklif etdik ki, televizya kanalları bir neçə dəqi-

qəlik çox təsirli sosial çarxlar çəksinlər. Burada məişət zorakılığının nələyə gətirib çıxardığı öz əksini tapa bilər. Təəssüflər olsun ki, hələ də bu problem öz həllini tapmayıb".

Sevinc Fətəliyeva deyib ki, uşaq, valideyn və ya ailə mənəbləri çərçivəsində zorakılıq hər yerdə, müxtəlif ölkələrdə və mədəniyyətlərdə mövcuddur:

"Ailədə ən çox zorakılığa məruz qalan qadınlar və uşaqlardır. Zorakılıq (xüsusilə ailə zorakılığı) qlobal tendensiyanın əks olunmasıdır. Gərginlik, mənəviyyətsizlik, stress, ictimai iğtişaşlar, savadsızlıq və ailə dəyərlərinin itkisi... Bütün bunlar əsasən zorakılığın bəzi formalarının ortaya çıxması üçün məhsuldar bir zəmindir. Bu problem əhalinin bütün sosial təbəqələri üçün xarakterikdir, lakin sosial cəhətdən zəif ailələrdə daha tez-tez rast gəlinir. Məişət zorakılığına şahid olan uşaqlar və yeniyetmələr, gələcəkdə, həmin davranışları öz ailələrində tətbiq edirlər və bu davranışın gender modelini yaradırlar".

Bakıda seyf oğrusunun başına gələn ilginclərlər-təfərrüat

Məhkəmə bildirib ki, Pərviz Quliyev yalan ifadə verməyə görə yenə ittiham olunacaq

Bakıda prorektorun pulunu oğurlayan oğurlayıb, onu şantaj edərək pul tələb etməkdə ittiham edilən şəxslərin məhkəməsi davam etdirilib. Onlar Turab Nağıyev, Şahmar Nağıyev və Altay Əliyevdir.

Musavat.com xəbər verir ki, adçıqkənən şəxslərin cinayət işi üzrə məhkəmə prosesi Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsinə hakim Səbuhi Hüseynovun sədrliyi ilə baş tutub.

Məhkəmədə dövlət ittihamçısı çıxış edib. İttiham görə, təqsirləndirilən şəxslər birlikdə qohumu Pərviz Quliyevi oğurlayıblar.

Belə ki, onlar Pərviz Quliyevin və tanışlarının 2016-cı ilin yanvarında Odlar Yurdu Universitetindən külli miqdarda pul oğurladığını biliblər. Onlar oğurluq zamanı əldə olunmuş pullardan faydalanmaq məqsədilə Pərviz Quliyevə və digər dəstə üzvlərinə zəng edərək, bu barədə məlumatlı olduqlarını və polise xəbər ver-

məmləkləri qarşılığında onlara da pul verilməsini istəyiblər.

Pərviz Quliyev onların bu tələbini rədd edəndə, 2016-cı il martın 13-də kafedən çıxarkən onlar Pərvizin qabağını kəsib, ona zor tətbiq etməklə, Altay Əliyevin idarə etdiyi avtomobilə mindiriblər.

Onlar Pərvizi başqa kafeyə apararaq, orda döyüb, əldə etdiyi puldan onlara da verməsini tələb ediblər. Pərviz Quliyev pulunun olmadığını, 40 min manata ev aldığını deyib. Adam oğurları Pərviz Quliyevdən evi satmalarını tələb ediblər.

P.Quliyev evi sataraq onlara 15 min manat verib. Daha sonra da razılığa əsasən əlavə 3 min manat verib.



Təqsirləndirilən şəxslər ittihamla özlərini təqsirli bilmədiklərini söyləyiblər.

Məhkəmədə zərərçəkmiş kimi hazırda həbsdə olan Pərviz Quliyev dindirilib.

P.Quliyev deyib ki, təqsirləndirilən şəxslər onu oğurlamayıb, pul tələb etməyiblər: "İndi ittiham aktını oxudular. Sanki başqa adamın cinayət işini oxuyurlar".

Məhkəmədə elan edilib

ki, Pərviz Quliyev ibtidai istintaqda fərqli ifadə verib. P.Quliyev isə bunu belə izah edib ki, ifadəsini oxumadan imzalayıb.

P.Quliyevin ibtidai istintaq verdiyi ifadəsi elan edilərkən məlum olub ki, o, yuxarıda ittiham aktında yazılanlarla eyni məzmunlu danışdı.

O, dəstə üzvləri tərəfindən saxlanılan zaman işgəncələrə məruz qaldığını, döyüldüyünü

həmin ifadəsində göstərib.

P.Quliyev söyləyib ki, istintaqda müstəntiq onu aldadıb: "Müstəntiq nə yazıbsa, onu oxudunuz. Bu o demək deyil ki, belədir. Düzüb-qoşub yazıb. Mən də oxumadan imzaladım. Qız-zadam ki, kimse məni zorlasın? Mən zərərçəkmiş deyiləm".

P.Quliyev hakimlərin və dövlət ittihamçısının suallarını cavablandırarkən aqressiv ca-

vab verib. Bəzi suallara isə ümumiyyətlə cavab vermək istəməyib. P.Quliyev təqsirləndirilən şəxslərin əleyhinə ifadə verməməyə çalışıb.

Məhkəmə ona xatırladı ki, əgər suallara cavab verməsə, o, 6 il qədər azadlıqdan məhrum edilə bilər.

P.Quliyev bundan sonra hadisə barədə daha təmkinli danışmağa çalışıb. O söyləyib ki, təqsirləndirilən şəxslərdən Turab Nağıyevə pul borclu olub.

Məhkəmədə bildirilib ki, Pərviz Quliyev zərərçəkmiş kimi ifadə verməkdən imtina etdiyinə və yalan ifadə verməyə görə barəsində Cinayət Məcəlləsinin 296 və 197-ci maddələri ilə qərar qəbul edilərək Baş Prokurorluğa göndəriləcək.

Məhkəmə prosesi yanvarın 17-də davam edəcək.

Xatırladaq ki, Odlar Yurdu Universitetinin birinci prorektoru Munir Vəliyevin iş otağında içərisində 429 min 722 manat olan seyf oğurlanıbmışdı.

Oğurluqda ittiham edilən şəxslər- Sübhan Ələkbərov 7 il, Pərviz Quliyev, Həzrət Məmmədov, Ramin Abbasovun hər biri 9 il, Vüqar Vəliyev isə 10 il 6 ay müddətinə azadlıqdan məhrum edililiblər.

□ İKİN MURADOV

Başağlığı

Dilərə Əliyeva adına Azərbaycan Qadın Hüquqları Cəmiyyətinin sədri və bütün kollektivi Elçin Paşayeva anası Nargiyə xanımın vəfatından kədərləndiyini bildirir, dərin hüznə başsağlığı verir.



Cümə söhbətləri

Bismilləh-Rahmən-Rahim!
 Ötən bəhslərimizdə biz izzətlə bağlı bir neçə nöqtəyə toxunduq. Habelə qeyd etdik ki, Məsumların (ə) dualarında izzətin istənilməsi böyük yer almışdır. Bu dualarda izzət ən böyük dəyərlərdən biri kimi göstərilir. Məlum olur ki, izzət - Allahın tofiqatına bağlıdır. O da məlum oldu ki, izzət istənilməli bir şeydir, öz-özünə hazır olan deyil. Təhlillərdən o da bilindi ki, izzət o mənəvi hala deyildir ki, insanda mövcud olduğu təqdirdə, onu əsir edən, xar edən, aşağılayan hər bir şeydən qoruyur, hifz edir.

Fəqirlisiz qəni olan Rəbb

İnsanın məğlubiyyəti müxtəlif müstəvilərdə baş verə bilər. Öncəki mövzularda toxunduq ki, insan əgər şəhvetin qulu olsa, o, pulla alınıb-satılan quldan da daha zəlif, daha aşağı bir durumdadır. Niyə? Satılan qulun ixtiyarı sahibindədir, amma bu ixtiyarı qul özü verməyib sahibinə. Qulun özü alqı-satqı obyektinə olduğu üçün ixtiyarı da avtomatik olaraq onu alan sahibə keçir. Amma şəhvetin və digər nəfsani xislətin qulu, özü özünü iradədən məhrum etmişdir. Bu şəxsin durumu asılı olur şəhvetinin və digər bu kimi şeylərin istəyindən. Şəhvet onu hansı tərəfə aparacaqsa, bu insan da dilsiz-ağızsız kölə kimi bunun ardınca gedir.

Bütün nəfsani müstəvilərdə bu belədir. Nəfsi haraya dartırsa, iradəsini əldən vermiş insan da onun ardınca sürüklənir. Belə olan halda, təbii ki, hər hansı izzətdən söhbət gedə bilməz.

Bəhslərimizdən aydın olmuşdu ki, həqiqi izzət Uca Allahadır. İzzətin mənəvi Allahdır. Və insanın izzətə malik olma məqamı o zaman reallaşır ki, izzət mənəvi olan Allahla bağlıdır, Allahla qovuşsun, Allahla olsun. Uca Rəbbimizdən bəndə ünsiyyətini qurmaq üçün, təbii ki, dini mənəbelərə müraciət edilməlidir.

Əziz İslam Peyğəmbərinin (s) Uca Allahla münacatlarından birində buyrulur: **"Ey o Kəs ki, hər hansı zillətsiz əzizdir! Ey o Kəs ki, hər hansı fəqirlisiz qənidir."**

Böyük Rəsuli-Əkrəm (s) Rəbbimizin əzizliyini, qəniliyini, ehtiyacsızlığını bəşərə başa salır. Mütləq izzət Allahdır. O, zillətə, asılılığa gətirə biləcək

İxtiyarlı varlıq olan insana, zəillik qədəri verilib



Hacı İlqar İBRAHİMOĞLU, ibrahimoglu@gmail.com
İlahiyyatçı-filosof, İrəvan Şəhər Cümə məscidinin imam-camaatı

hər hansı cəhətdən ucadır, uzaqdır, münəzzəhdür. Uca Allah həmin o qənidir ki, hər bir fəqirlikdən zəif uzaqdır. Fəqirlik, ehtiyacılıq Ondan zəif uzaqdır. Və o vaxt ki, insan Allahı unutmur, öz vücudi asılılığını, bağlılığını Allahda görür və bunun fərqi o olur - bu halda öz həqiqi kamalına çatır və izzət mənəviyə bağlanır.

İslamın izzət məsələsinə baxışı budur. O vaxt ki, insan Allahı unudur, Allahdan ayrı düşür, özünü Allahın dərğahında hiss etmir, özünü bəndə olaraq duymur - onun hər hansı izzətindən söhbət gedə bilməz.

İzzət nə zaman ola bilər? İnsan düşünüb təhlil etsə, deyəcə surətdə özü üçün aydın edər ki, insan gerek izzətin mənəvi ilə rabitəsini qırmasın. Ötəri nəsnələrə xətir, həqiqi qüdrət və izzət çəşməsi ilə vücudi əlaqəsini itirməsin. Axı insan Allahdan başqa hər kəsə və ya hər nəyə bağlı olsa, ehtiyacı olsa - izzət əldən getmiş olur.

Səbəb və şərait tövfiqini diləmək

Allah Təbarəkə və Təala yeganə varlıqdır ki, insan ona nə qədər çox tapırsa, nə qədər çox Ona müti olsa, nə qədər çox bəndə olsa - izzət bir o qədər çox artar. Nə qədər insan Allahla yaxınlaşsa, vücudunu Allahla təslim etsə - bir o qədər əziz olur. Böyük İslam Peyğəmbərindən (s) nəql edilir: "Allahım! Məni, Sənə daimi ehtiyacılıqla qəni və ehtiyacsız et. Və məni, özümü Səndən ehtiyacsız görməklə fəqir və bədbəxt etmə!"

Duanın qəbulluq şərti
 Beləliklə, insan Allahdan izzət dilədikdə, əslində o tutumun, o mərifətin, o qabiliyyətin, o ruhi vəziyyətin, o mənəvi du-

rumun nəsib olmasını istəyir ki, onu zəilliyə aparan hər bir şeydən qorusun və hifz eləsin. İnsan istəyir Rəbbindən o yardımı ki, onu zillətə aparan nəfsə qalib etsin.

Bu tofiqatın nazil olması - sonsuz İlahi rəhmətin təzahürüdür. Möminin silahı ki, həm öz daxili fəsadlarına qarşı mübarizə aparmaqda, həm İlahi nemətlərin nazil olmasında ən güclü vasitədir - onun duasıdır. Bəs nə vaxt möminin duası qəbul olunur? Bunun üçün 2 mühüm şərt var. Birincisi - insanın qəti niyyətinin olmasıdır. İkincisi - sabit əzmdir.

Misal üçün, insan Allahdan elmi olmağı istəyir. Bunu elə-belə deməklə elm özü gəlib onun beyninə girməyəcək

məni» deyir. Elə deyir ki, heç özü də fərqi yoxdur. Daha çox vərdis etdiyi üçün deyir. Bu halda nəticə hasil olmayacaq. İmam Rızadan (ə) nəql edilir: **"Əgər bir kəs dil ilə istəyir edə, tövbə edə, amma ürəyində, qəlbində öz çirkin əməllərindən peşman olmaya - o, bu istəyində özünü məsxərə və istehza etmiş olur"**.

Əgər insan dilində tövbə istəyə, amma onun qəlbində peşmançılıq yer tapmaya - tövbə etməmişdir. Əgər qəlbən insan pis əməllərinə görə özünü darıxdırırsa, tövbəkarlardan deyil.

Hədisin davamında İmam Rızadan (ə) buyrulur: **"İfkar bir kəs Allah Təaladan tofiq diləyə, amma əməl məqamında çalışmaya və mücahidə etməyə - o,**

bu tövfiq diləməsində özünü məsxərə və istehza etmişdir".

Əgər insan dili ilə Allahdan nə isə istəyir, amma əməlinə buna səy etmir, çalışmırsa - bundan heç bir nəticə çıxmaz.

İzzət əldə etmək yolunda mühüm tövsiyələr

İzzətlə bağlı əxlaq ustadları bir neçə mühüm məqama işarə etmişlər. Allahdan izzət istəyən insanın bu nöqtələri bilməsi zəruridir. İzzət istəməkdə uğur qazanmaq üçün birinci məqam izzətin qorunması ilə bağlıdır. İzzəti qorumaq - müstəvilərini dini vəzifəsidir. Heç bir imanlı şəxsin haqqı yoxdur ki, öz izzətini aradan aparsın. İslam məntiqində izzətə malik olmaq, izzəti qorumaq, izzətliyi saxlamaq, zəlif və xar olma - mühüm vəzifələrdəndir ki, inanclı insan bunu daim diqqətində saxlamalıdır. Əziz İslam Peyğəmbəri (s) buyurur: **"İmanlı şəxsin haqqı yoxdur ki, öz zəillik və xarlığına səbəb olan işlər görsün"**.

Elə işlər var ki, insanı kimsə yanında aşağılayır. İslam məntiqinə görə, möminin belə işlərə iradəvi surətdə qol qoyması qətiyyən yolverilməzdir. İmam Cəfər Sadiq (ə) buyurmuşdur: **"Allah Təala möminlərin tamam işlərini özlərinə buraxmışdır, lakin onlara icazə verməmişdir ki, özlərini zəlif və xar etsinlər"**.

İstər fərdi həyatda, istər ailədə, istər ictimai həyatda mömin elə bir iş görməməlidir ki, izzəti əldən getmiş olsun. İzzəti qorumaq - insanın özünün üzərində olan bir məsuliyyətdir.

İkinci məqam olaraq, əxlaq ustadları izzəti qorumaq istəyən insanın diqqətinə çatdırırlar ki, müxtəlif amillər, o cümlədən, mala-sərvətə sevgi, məqəmrəstlik, şöhrətpərəstlik və bu kimi şeylərə məhəbbət məğlubiyyətə gətirib çıxarar. Əgər bir kəs bunların əsiri olarsa, izzəti əldən gedər.

İnsanın bu kimi şeylərə sevgisi səbəb olar hərəkətlərinin, əməllərinin yanlış istiqamətdə getməsinə. Səhv xətt

üzrə gedər insanın həyatı. Onun rəftarları, düşüncələri, motivləri nədən qaynaqlansa, mənəvi də oraya olar.

Tamah - dünya və axirət zillətinin amili

Amma əgər insanın rəftarları elə tənzimlənsin ki, Uca Allahın razılığına tuşlansın, Allahın rizayəti olan yerə aparsın - aqibəti də buna uyğun şərfi olacaq, izzətli olacaq. İnsan əgər dini, imanı, vicdanı, namusu rəhbər tutub hərəkət etsə - yetiyyəti yer də müvafiq olar. Amma insanın fikri-zikri o olsa ki, şöhrət üçün, vəzifəyə yetişmək üçün və digərlər üçün nələri etmək uğundur - birmənalı olaraq öz ünvanını zəillikdə müəyyənləşdirib.

İnsan seçim qarşısında duranda, ola bilsin ki, nəyisə etməyə görə şöhrət azalsın, vəzifəsini, məqamını itirsin - amma bu, zahiri məsələlərdir. Əslində insan bununla - İlahi təklifini yerinə yetirməklə həqiqi izzəti qazanmış olur. Həzrət Əli (ə) buyurur: **"Hər bir əziz və izzətli (insan) hər hansı bir qüdrətin altına daxil olsa - zəlif və xar olar"**.

Əgər insan Allahın qüdrəti altında olsa - xoş halına. Amma məqam, mal-sərvət, şöhrət kimi işlərin qulu olsa, ya hansısa vəzifəni özü üçün büt bilsə - zəilliyə düşər olar.

Əxlaq ustadlarının diqqət yetirilməsinə tövsiyə etdikləri üçüncü nöqtə tamahla bağlıdır. Bildirilir ki, tamah - ən qorxulu rəzilətlərdəndir ki, izzəti aradan aparar. İnsan "onda niyə var, mənə yoxdur" kimi mülahizələrlə yaşasa, nəticədə özünü zəlif edər. Tamah insanın hərəkətverici qüvvəsinə, rəftarlarını tənzimləyən amilinə çevrilsə, onda izzətdən bir şey qalmaz. Həzrət Əli (ə) buyurur: **"Tamahın meyvəsi - dünya və axirət zillətidir"**.

Bir kəsin ki, qəlbində tamah toxumu əkilər, bu xislət onun daxilində inkişaf edir və hər cür "meyvə" verər. Hər kim ki, tamah kimi xislət hakim kəsilir - dünyasını da əldən verər, axirətini də.

Həzrət Əlidən (ə) nəql edilir: **"Bir kəs ki, öz nəfsini tamahların alçaqlığından qorunmaya - özünü dünyada zəlif etmişdir və axirətdə zillət və xarlığı daha çoxalar"**.

Uca Allahdan istəyimiz odur ki, bu məsələlərdə diqqətli olmağı gündəlik həyatımızda nəsib etsin!

Allahım! Cəmi insanları izzətə sahib çıxanlardan qərar ver!

Allahım! Bu ağır durumda iman əhlinə izzətli olmaq tofiqatını nəsib et!

Allahım! Bizləri Həzrət Peyğəmbər (s) və Əhli-Beytinin (ə) yolunda sabitqədəm et!

Allahım! Yer üzünü ədalətlə dolduracaq mövlanın - İmam Mehdi Sahib-əz-Zamanın (ə.f.) tezliklə zühur etməsinə nəsib et! Amin!



MÜSAVAT

Son səhifə

N 269 (6882) 22 dekabr 2017



Evlənmək insanın ömrünü uzadırmış

limlərin 13 il ərzində aparıcıları araşdırma zamanı bir neçə min tənha və ərddə olan xanımların səhhəti tədqiq olunub. Lenta.ru saytının xəbərinə görə, məlum olub ki, ailəli və nikahından xoşbəxt olan xanımlar hipertoniya və ürək-damar sisteminə digər problemlərdən 2 dəfə az əziyyət çəkir. Onlarda depressiya daha az olur, stress hallarını isə tənha qadınlara müqayisədə daha asan adlayırlar. Araşdırmalara əsasən evli kişilər də subay kişilərlə müqayisədə daha çox yaşayırlar. Britaniyalı alimlər bunun bir neçə səbəbini müəyyən ediblər. Adətən kişilər öz səhhətlərinə qarşı kifayət qədər etinasızdırlar. Qadınlar isə əksinə, öz orqanizmlərinə qarşı daha diqqətliyərlər. Bu səbəbdən də məhz qadınlar öz həyat yoldaşlarının səhhətində bir problem gördükdə onları həkimin qəbuluna yazılmağa məcbur edirlər. Bundan əlavə, qadınlar həyat yoldaşlarını vaxtı-vaxtında dərman içməyə və həkimlərin göstərişlərinə əməl etməyə də məcbur edirlər. İnfarkt və ya insult almış ailəli kişiləri xəstəxanaya daha tez çatdırırlar. Bu da onların həyat yoldaşlarının operativliyinə görə baş verir.

Yaddaşını itirdiyi üçün nişanlısını da unutdu

Beynindəki qanama yaddaşını itirməsinə səbəb olan 33 yaşında adam nişanlısına evlənmə təklifi etdiyini unudub. İngiltərədə Vill adlı jurnalist uzun zamandır sevgili olduğu Emiyə bir çimərlikdə evlənmə təklifi edəndən sonra beyin qanaması keçirib və yaddaşını itirib. Emi isə deyib ki, Villin təkcə "qəbul edirəm" sözlərini xatırlaması ona bəsidir. 4 il əvvəl Sevgililər günündə Dublində tanış olan cütlük ilk görüşdə bir-birinə vurulub. Sevgili olandan 12 ay sonra Vill şüurunu itirməyə başlayıb və beynində həyati təhlükə olan bir qanama başlayıb. Həkimlər müəyyən edə bilməyiblər ki, gənc adam beynində bir doğum ləkəsi ilə dünyaya gəlib və həyatı boyu bu ləkəni saatlı bir bomba kimi daşıyacaq. Təcili surətdə



de əməliyyata aparılan Vill ölümə mübarizədə qalib gəldi, amma həkimlər beynindəki şişməni azaltmaq üçün onu süni komaya saldı. Bu hadisənin üstündən 4 il keçəndən sonra gənc adam hələ də sağdır, amma yaddaşında qısa müddətli problemlər yaşayır. Hətta nişanlısına evlənmə təklifi etdiyini belə xatırlamır. Gənc adam evlənmə təklifi etdiyi günün şəkllərinə baxaraq xatirəsini təzələyir. Cütlük hazırda evlidir.

Quşlardan qorunmaq üçün ağaclara tikanlı məftil asdılar



İngiltərənin əsasən varlıqlar yaşayan Bristol şəhərində lüks maşınların üstünü çirkəndirən quşlar üçün ağırlıq bir metod düşünüldü. Şəhərin Clifton bölgəsində park sahələrinin üzərindəki ağac budaqlarına quşların qonmasını əngəlləmək

üçün "quş qovan" tikanlı məftillər asıldı. Tətbiq edilən bu üsul heyvan haqları müdafiəçiləri tərəfindən böyük etiraza səbəb oldu. Yaşlılar Partiyasının yerli məclis üzvlərindən olan Paulla Rourke Clifton bölgəsində baş verən bu hadisəni "quşların yaşayış sahələri

nə birbaşa təzyiqliq" olaraq qiymətləndirib. "Independent" qəzetinə açıqlama verən bir bölgə sakini deyib ki, quş nəcisləri maşınları elə çirkəndirir ki, onların izlərini təmizləmək çətin olur: "Bu ərazidə quşların hər tərəfi çirkəndirməsi böyük bir problemdir. Quşları qaçırmaz üçün başqa üsullardan da istifadə etdik. Budaqlardan taxta quşlar asdıq, amma bu üsul da uğurlu olmadı".

Quş qovan tikanlı tellər Bristolun "Broadmead and Cabot Circus" alış-veriş mərkəzində də istifadə edilir. Amma burada məqsəd maşınları yox, alış-veriş edənləri qorumaqdır.



QOÇ - Ünsiyyətə oldugunuz bütün insanlarla davranışlarınızı səmimiyyət üzərində qurun. Maddi problemlərinizin aradan qalxacağına nikbin baxın. İnsanlara inamsız yanaşmayın.



BUĞA - Ulduzlar səmərəli bir gün yaşayacağınızı bildirir. Gün ərzində hər hansı qararaçılıq gözlənilir. Qərarlarınızda qətiyyətli olsanız, çox səhərdə bəxtiniz də gətirəcək.



ƏKİZLƏR - Astroloji göstəricilər bu təqvimdə maraqlı səfərlərə çıxacağınızdan xəbər verir. Əgər planınızda belə bir şey varsa, reallaşdırın. Yeni simalarla üzləşməyiniz çox əhəmiyyətlidir.



XƏRÇƏNG - İştirakçısı olduğunuz proseslərə ciddi yanaşsanız, gün ərzində nəzərdə tutduğunuz perspektivlərin əksəriyyətinə qovuşacaqsınız. Bu gün ulduzlar sizə ciddi məbləğdə pul da vəd edir.



ŞİR - Səhər saatlarında müəyyən gərginliklə rastlaşsanız da, bunun neqativ nəticələri görünməyəcək. Təxminən saat 12-dən vəziyyətiniz düzələcək. Amma sağlamlığınızı da gözədən qoymayın.



QIZ - Daxili sabitliyinizi qoruyun. Əks təqdirdə müttəfiqləriniz sizdən uzaqlaşa bilərlər. Çalışın ki, hər bir davranışda səmimi və təbii olasınız. Yalan vədlər verməkdən uzaq olun.



TƏRƏZİ - Müəyyən təsirlərə məruz qalacağınız gözlənilir. Bunun qarşısını almaq üçün riskli sövdələşmələrdən uzaq durmalısınız. Ümumiyyətlə, bu gün ağılınız kəsməyən işlərə baş qoşmamalısınız.



ƏQRƏB - Ümumi məziyyətlərinə görə səmərəli gün hesab etmək olar. Ötən günlərin yorğunluğunu nəzərə alıb yaxşıca dincəlin. Çalışın ki, əsas vaxtınızı doğmalarınızla birlikdə keçirəsiniz.



OXATAN - Ailə zəminində müəyyən mübahisələriniz gözlənilsə də, bu, nəzərdə tutduğunuz planların reallaşmasına mane olmayacaq. Ailə-sevgi münasibətlərindəki passivliyi də aradan qaldırın.



OĞLAQ - Sürprizlər yolunuzu gözləyir. Bu səbəbdən də bir yerdə durmamalısınız. Evə bir qədər gec getsəniz də olar. Əsas məsələ planlarınızı həyata keçirməkdir. Bəxtinizdə pul da var.



SUTÖKƏN - Ulduzların düzümü maliyyə imkanlarınızın genişlənəcəyindən xəbər verir. Varlanmaq üçün xeyli şanslarınız var. Amma gün ərzində məni yüklü Ayın bürcünüzdə olmasını da unutmamalısınız.



BALIQLAR - Olduqca təzadlı gündür. Ünsiyyətdə olduğunuz adamlar sizi çaşıdırı bilərlər. Perspektivlərinizi reallaşdırmaq üçün müzakirələrə başlayın. Ulduzlar sizi müdafiə etməkdədir.

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

Pişi 40 dəqiqə paltaryuyan maşında yudular... sağ qaldı

Norveçin paytaxtı Oslo şəhərində Zero ləqəbli pişik təsadüfən paltaryuyan maşına girib və orda 40 dəqiqə qalıb. 30 dərəcəli rejimdə, yun paltarlarla yanaşı "yuyulan" pişik sağ qalıb. Bu barədə Norveçin NRK portalı xəbər verib. Paltarları maşına yığanda pişik də qəfil özünü maşının içinə atıb və bunu heç kim fərq etməyib. Paltar yuyulub qurtarandan sonra pişiyi 14 yaşlı Yoakim fərq edib. Uşaq deyib ki, "pişik çox isləmb. Üstəlik, pişik hər zamankından daha arıq və cansız görünürdü. Heyvan çətinliklə oriyentasiyasını müəyyən edəndi və maşından çıxan kimi qaytarmağa başladı".



Pişi veterinər klinikaya aparıldı və müalicə proseduru başlandı. İki gün sonra heyvan öz sahiblərinə qaytarıldı. Sonuncular artıq ona hədsiz dərəcədə diqqətlə yanaşırlar və hər dəfə paltaryuyan maşına paltar qoymamışdan əvvəl diqqətlə onun içini yoxlayırlar. Bu ilin 13 dekabrında isə Rusiyanın Uxta bölgəsində bir nəfər öz tanışının pişiyini paltaryuyan maşında fırlatdığı üçün onu məhkəməyə vermişdilər.

Səhifəni hazırladı: SELCAN

Təsisçi: Rauf ARİFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYGAN

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

Ünvan: Bakı şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi
2528-cü məhəllə ev 44/d
Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Nazim SABIROĞLU

Lisensiya N: B 114
SAYI: 5.100

"Yeni Musavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.